

**VOORNAAMSTE UITSPRAKEN EN
BESLUITEN**

**VAN DE (PARTICULIERE) SYNODE
van de
GEREFORMEERDE GEMEENTEN IN
NEDERLAND**

**VANAF 1953 – 2016
waaraan toegevoegd:**

**LEERUITSPRAKEN 1931
LEERUITSPRAAK 1945**

2016

Verantwoording	4
Ambten/ambtsdragers en kerkenraad	5
Diaken kandidaat voor ouderling.....	5
Ontbreken ambtsdragers/commissie.....	5
Voorgaan ambtsdragers in andere gemeenten	5
Kleine kerkenraden/Deputaten art. 39 DKO	5
Ambtstermijn ambtsdragers	7
Attestatie en belijdenis	7
Belijdenis bij overkomst van ander kerkverband	7
Lid worden en kerken in ander kerkverband	8
Overkomen met bewijs van lidmaatschap	8
Spreiding openbare belijdenis.....	8
Gedragslijn afleggen openbare belijdenis	8
Belijdeniscatechisatie in zustergemeente.....	9
Attestatie en slechte kerkgang	10
Begrafenissen	10
Inhoud en vorm begrafenissen.....	10
Begrafenis levenloos geboren kind	11
Diaconale zaken en verzekeringen	12
AOW.....	12
Diaconale armenverzorging en overheidshulp	12
Diaconale ondersteuning bewoners Huize Winterdijk.....	12
Diaconale ondersteuning bewoners Huize Winterdijk.....	13
Diaconale ondersteuning bewoners Huize Winterdijk.....	13
Diaconale ondersteuning bewoners Huize Winterdijk.....	13
Kanteling in de zorg / gevolgen binnen het sociaal domein	13
Kanteling in de zorg (vervolg)	14
Huwelijkszaken	14
Huwelijksbevestiging en verlaten kerkverband.....	14
Huwelijk oom en nicht.....	14
Echtscheiding/samenwonen	15
Huwelijk, Bijbelse omschrijving	16
Kerkelijk leven (algemeen)	17
Naam kerkverband	17
Classisindeling/Particuliere Synode	17
Particuliere Synode/Synode.....	17
Notulen classes	17
Synodebesluiten handhaven.....	18

Synodeverslag in DWS	18
Bid- en dankdagen	18
Bid- en dankdagen	19
Kerkelijke adviezen Ds. G.H. Kersten	19
Kerkvisitatie	19
Reglement kerkvisitatie.....	20
Aftreden kerkvisitatoren	20
Zitplaatsen synode-afgevaardigden	20
Vrouwen in besturen.....	20
Kerkelijk Statuut.....	21
Protocol seksueel misbruik	30
Kerkelijk Bureau	30
Kerkelijke tucht	30
Schuldbelijdenis na 17 jaar.....	30
Stille censuur en doopsbediening	31
Sterilisatie.....	31
Uniforme gedragslijn bij stilzwijgende opheffing 1 ^e trap van censuur.....	31
Uniforme gedragslijn opheffing censuur (vervolg)	32
Kerkverzuim	32
Kerkverzuim en censuur	32
Leden die niet meer kerkelijk meeleven	33
Aflezen van doopleden die niet meer daadwerkelijk meeleven.....	33
Moderne media.....	34
Website kerkverband i.v.m. ANBI-voorschriften	36
Kerktelefoon bij bijzondere diensten	36
Kerktelefoon bij bijzondere diensten	36
Predikantenopleiding/curatorium	37
Proponeren.....	37
Proefpredicatie bij classisexamen.....	37
Attest niet-leden.....	37
Studieduur.....	38
Studieduur en mentoraat	38
Beginnend predikant / kerkvisitator / beroepen van leraars	38
Beroepbaarstelling.....	38
Predicaties (lezen/opnemen).....	39
Lezen predicaties van predikanten buiten kerkverband.....	39
Opnemen preken/toespraken	39
Preekbeurten voor specifieke doelen	40

Voorgaan niet tot kerkverband behorende leraars	40
Spreekbeurten Mbuma-zending.....	40
Spreekbeurten GBS/Mbuma	40
Sacramenten	41
Kleinkind ten doop houden	41
Doop door geschorst geweest zijnde predikant.....	41
Doop en adoptie	41
Heilige Doop en soberheid.....	43
Heilig Avondmaal: deelname niet-leden plaatselijke gemeente	43
Wereldgelijkvormigheid.....	43
Kanselboodschap	43
Kort haar en catechisatie	44
Kleding/haardracht	44
Kort haar vrouwen/baarden en snorren mannen	44
Wereldgelijkvormigheid algemeen	46
Wereldgelijkvormigheid en huwelijksbevestiging.....	47
Wereldgelijkvormigheid en kerkelijke plechtigheden	47
Diversen	48
Oefenaars.....	48
Seks en kuikens, enz.....	48
Auto op zondag	48
Toestemming vader opvragen doopbewijs	48
Werken bij de gezondheidsdienst	48
Zending	49
GBS	49
Zelfstandig wonen jonge, ongehuwde mensen	49
Deelnemen aan beroepsopleiding bij de politie door leden of doopleden.....	49
Doven.....	50
Criteria bij aan-/uitbesteding van werken door derden	50
Statenvertaling	51
Psychosociale hulp.....	51
Leeruitspraken 1931	51
Leeruitspraak over de algemene genade	53

Verantwoording

Op verzoek van het Deputaatschap Algemene kerkelijke zaken is een samenvatting gemaakt van de voornaamste uitspraken en besluiten van de landelijke vergaderingen van het kerkverband vanaf 1953 tot en met 2016. Tevens zijn erin opgenomen de Leeruitspraken van 1931 en de uitspraak over de Algemene genade van 1945.

Tot en met 1959 was er sprake van één classicale vergadering, waartoe alle gemeenten behoorden. Daarna kwam er een verdeling in drie classes en kwam men bijeen in Particuliere Synode. In 2008 is de naam van de jaarlijkse vergadering gewijzigd in Synode. De synodale uitspraken zijn in beide gevallen verantwoord met de naam Synode.

De verschillende besluiten zijn zo goed mogelijk gerubriceerd en waar mogelijk per onderwerp bij elkaar geplaatst. Tevens is de huidige spelling toegepast.

We hopen dat dit overzicht van nut zal zijn voor het geheel van ons kerkelijk leven.

Vriezenveen, augustus 2016

W. Verboom

Ambten/ambtsdragers en kerkenraad

Diaken kandidaat voor ouderling

Een lid van de gemeente Rotterdam-C vraagt via de kerkenraad uitspraak of een diaken die niet aftredend is en kandidaat gesteld wordt voor ouderling, doch niet gekozen, zijn ambt als diaken dan vervalt. Hierop wordt ontkennend geantwoord.

(Classis 15 mei 1957)

Ontbreken ambtsdragers/commissie

Classis West vraagt bespreking door de Synode van de omstandigheid dat er in enkele afdelingen geen ambtsdragers zijn en dat in sommige van die afdelingen ambtelijke arbeid wordt verricht door zogenaamde commissieleden. De Classis acht zulks niet in overeenstemming met de Kerkorde. De Synode dringt er op aan dat zoveel als mogelijk is de ambten worden ingesteld en onderhouden, overeenkomstig Gods Woord en de kerkenordening.

(Synode 1969)

Voorgaan ambtsdragers in andere gemeenten

Punten van behandeling zijn ingebracht door de Classis Oost en West betreffende respectievelijk het lezen van ambtsdragers in andere gemeenten, zelfs buiten de classis, en het zonder noodzaak verzuimen van de instelling van ambten in sommige gemeenten.

De Synode besluit dat ambtelijke hulp aan gemeenten in nood beschouwd moet worden als een zaak die geleidelijk af dient te lopen. Bij de gemeenten, welke het aangaat, wordt er op aangedrongen in een ordelijke weg in de vacatures te voorzien. De Synode verzoekt de classes op de naleving van dit advies toe te zien.

(Synode 1976)

Kleine kerkenraden/Deputaten art. 39 DKO

Naar aanleiding van een verzoek van de classis West spreekt de Synode zich als volgt uit over het functioneren van kleine kerkenraden:

- a. Krachtens de vanouds in het gereformeerd kerkrecht geldende rechtsregel 'drie vormen een college' dient een kerkenraad uit tenminste drie ambtsdragers te bestaan. De Synode bevestigt de uitspraak van de Particuliere Synode van 's Gravenhage, 1624: "Een

ouderling en een diaken vormen geen kerkenraad. Zij moeten zich tot de classe wenden en mogen zonder haar niet beslissend handelen". Een gemeente, van welke het aantal ambtsdragers – door wat oorzaak ook - minder dan drie is geworden, dient zich terstond tot de classis te wenden om hulp.

- b. Om deze hulp te kunnen geven, stelde elke classis een classicaal deputaatschap ad artikel 39 DKO in, bestaande uit tenminste drie ouderlingen uit de classis.
- c. Indien de gemeente in het geheel geen ambtsdragers meer heeft, zullen deze deputaten ad artikel 39 in overleg met de leden en de consulent besluiten over de voortzetting van de gemeente, hetzij zelfstandig hetzij als afdeling van een genabuurde gemeente, dan wel opheffing, en indien besloten wordt tot voortzetting, zullen zij doen wat mogelijk is om zo spoedig mogelijk weer tot de verkiezing en bevestiging van ambtsdragers te komen.
- d. Indien er nog wel een of twee ambtsdragers zijn, zullen deputaten ad artikel 39 samen met deze ambtsdragers zo lang functioneren als raad der kerk, tot er weer drie wettig gekozen en bevestigde ambtsdragers zijn. De ambtsdragers zullen middelerwijl de gewone ambtelijke arbeid in de gemeente zoveel als mogelijk is zelf verrichten. Kandidaten voor ambtsdragersverkiezingen zullen gezamenlijk gesteld worden door de ambtsdragers en deputaten ad artikel 39. Ledenvergaderingen zullen uitgeschreven worden in gezamenlijk overleg. Deputaten ad artikel 39 hebben het recht de ledenvergaderingen van de gemeente bij te wonen. Beslissingen inzake opheffing van de gemeente of andere, die het bestaan der gemeente rechtstreeks raken, besluiten tot het kopen, vervreemden of bezwaren van enig bezit van de gemeente of besluiten inzake tucht over ambtsdragers zullen door de ambtsdragers en deputaten artikel 39 alleen genomen kunnen worden met algemene stemmen (met in geval van tucht over ambtsdragers nog bovendien de medewerking van de kerkenraad der naastgelegen gemeente, volgens artikel 79). Wanneer het niet mogelijk is tot een eenparig besluit te komen, zal de zaak ter beslissing worden voorgelegd aan de classis.
- e. De hulp dient van tijdelijke aard te zijn. De resterende ambtsdragers zullen met deputaten artikel 39 tot een beslissing moeten komen: óf de gemeente als afdeling onder een genabuurde kerkenraad scharen, óf als zelfstandige gemeente blijven voortbestaan, maar dan met een

kerkenraad van tenminste drie ambtsdragers.

- f. De hulp van deputaten ad artikel 39 zal uitsluitend ingeroepen kunnen worden in geval van kleine kerkenraden en niet voor andere zaken.

(Synode 1982)

In de Classis West is de vraag aan de orde gesteld of het niet wenselijk zou zijn dat in gemeenten waar geen ouderling (meer) is, waardoor diakenen ook het ouderlingenwerk moeten doen, kandidaten worden gesteld voor ouderling.

De Synode dringt er met grote beslistheid op aan, het ambt van ouderling waar mogelijk in te stellen of te bevorderen, met inachtneming van de nodige voorzichtigheid in deze kwestie, zo nodig met bijstand en steun van deputaten artikel 39 DKO.

(Synode 1987)

Ambtstermijn ambtsdragers

Op voorstel van de Classis West wordt besloten ambtsdragers niet om de twee, doch om de vier jaar aftredend te doen zijn, zulks ter verlichting van de predikanten.

(Synode 1995)

Een voorstel van de Classis Zuid om de ambtstermijn van ouderlingen en diakenen (thans vier jaar) weer terug te brengen naar de in de Dordtse Kerkorde genoemde termijn van twee jaar, verkrijgt onvoldoende steun van de afgevaardigden. Het argument dat eventuele moeilijkheden binnen gemeenten hierdoor eerder kunnen worden onderkend, wordt door de meeste afgevaardigden niet onderschreven. Als aanbeveling wordt aan de classes meegegeven om nader te overleggen over de frequentie van kerkvisitaties.

(Synode 2010)

Attestatie en belijdenis

Belijdenis bij overkomst van ander kerkverband

Capelle vraagt of degenen die uit andere kerken tot ons overkomen, opnieuw openbare belijdenis moeten afleggen. Omtrent diegenen luidt het advies: De oude regel te handhaven, namelijk dat die belijdenis zullen doen voor de kerkenraad en dan in het openbaar.

(Classis 4 febr. 1954)

Lid worden en kerken in ander kerkverband

Harderwijk vraagt of personen die wonen in een plaats waar geen Ger. Gem. in Nederland is, en willen blijven ter kerk gaan in ander kerkverband, als lid kunnen worden aanvaard. Het advies luidt een degelijk onderzoek in te stellen en zeer voorzichtig te zijn.

(Classis 16 okt. 1957)

Overkomen met bewijs van lidmaatschap

Naar aanleiding van een voorstel van de Classis West voor een gelijkkluidende regeling bij overkomst van belijdende leden van andere kerken, wordt door de Synode het voorstel aangenomen, waardoor voor alle gemeenten de volgende normen gehanteerd worden:

1. De kerkenraad vergewisse zich ervan of er genoegzame kennis is van de leer der waarheid. Indien er niet genoegzame kennis is, kan de kerkenraad besluiten dat de betrokkene eerst catechisatie zal moeten volgen, alvorens als lid aanvaard te kunnen worden. Elk geval zal echter op zichzelf moeten worden beschouwd, waarbij niet uitsluitend kennis, doch ook de mate van overtuiging in aanmerking zal worden genomen.
2. Het belijdenis doen zal als regel geschieden voor de kerkenraad en vervolgens in het openbaar. De kerkenraad kan echter besluiten te volstaan met belijdenis voor de kerkenraad, waarna alleen de namen ter approbatie aan de gemeente worden bekendgemaakt. In de kerkenraad dient dan gebruik te worden gemaakt van de belijdenisvragen van het Kort Begrip of van Voetius.

(Synode 1983)

Spreiding openbare belijdenis

Voor wat betreft het afnemen van de openbare geloofsbelijdenis wordt de medewerking van de kerkenraden gevraagd deze meer over het gehele jaar te spreiden.

(Synode 1995)

Gedragslijn afleggen openbare belijdenis

De Classis Oost stelt de Synode voor om voortaan in alle gemeenten een uniforme gedragslijn toe te passen bij het afleggen van openbare belijdenis. De classis licht dit voorstel als volgt toe. Over het algemeen is

het onder ons de gewoonte dat de belijdeniscatechisanten bij het onderzoek door de kerkenraad voorafgaande aan de openbare belijdenis, ten overstaan van de kerkenraad hun jawoord geven op de belijdenisvragen van Voetius. Vervolgens wordt dit jawoord nogmaals gevraagd in de kerkdienst waarin de openbare belijdenis wordt afgelegd. Het tweemaal vragen van het jawoord is echter minder juist. Hiervoor is geen steun te vinden in de handboeken over het gereformeerde kerkrecht. Het valt ook af te leiden uit de meermalen door ds. G.H. Kersten gegeven toelichting op vragen over het afleggen van openbare belijdenis.

De door de Classis Oost voorgestelde gedragslijn wordt unaniem aanvaard. Samengevat komt deze hierop neer dat de voorafgaande 'belijdenis voor de kerkenraad' zich beperkt tot een onderzoek naar de kennis der waarheid en of de levenswandel daarmee in overeenstemming is. Vervolgens wordt in algemene zin instemming gevraagd met de vragen waarop men bij de openbare belijdenis het jawoord zal geven. Als dat het geval is, wordt men door de kerkenraad toegelaten tot het doen van openbare belijdenis en wordt hiervan op de gebruikelijke wijze mededeling gedaan aan de gemeente. Worden er geen bezwaren ingediend of zijn deze ongegrond, dan kan aflegging van de openbare belijdenis in het midden der gemeente plaatsvinden. Vanaf dat moment is men officieel belijdend lid van de gemeente.

(Synode 2011)

Belijdeniscatechisatie in zuster gemeente

Classis Oost vraagt om een éénduidige gedragslijn aan te houden ten aanzien van belijdeniscatechisanten die bij een zuster gemeente de belijdeniscatechisatie volgen en daar openbare belijdenis afleggen.

Dit doet zich met name voor wanneer zijn of haar vriend(in) dooplid is van een zuster gemeente en men gezamenlijk, hetzij in gemeente A, hetzij in gemeente B, de belijdeniscatechisatie wil volgen en daar ook openbare belijdenis wil afleggen. Nu gebeurt het wel dat dit dooplid dan wordt overgeschreven naar de andere gemeente en daar na het afleggen van de geloofsbelijdenis ook als lid wordt ingeschreven, terwijl de betrokkene feitelijk nog bij de ouders in gemeente A woonachtig blijft tot het moment van de huwelijksdatum. Hierdoor valt dit lid niet meer onder het ambtelijk opzicht van gemeente A, maar van B. Voorafgaand aan het doen van belijdenis in gemeente B moet aan die gemeente door

gemeente A een kopie van het doopbewijs worden verstrekt. De Classis Oost stelt voor om in deze gevallen de regel te hanteren dat men met toestemming van de woongemeente in de zustergemeente belijdenis aflegt en na de openbare belijdenis in de woongemeente wordt ingeschreven als lid. De oorspronkelijke gemeente verleent toestemming voor het doen van belijdenis in de andere gemeente.

(Synode 2012)

Attestatie en slechte kerkgang

Classis Oost vraagt geen blanco attestaties bij vertrek naar een andere gemeente van ons kerkverband af te geven, wanneer het leden betreft die zeer weinig of in het geheel niet ter kerk komen, en verzoekt de ambtsdragers in voorkomende gevallen eerst met de kerkenraad van de gemeente, waar deze mensen vandaan komen, contact op te nemen.

De Synode stemt in met het verzoek van de Classis Oost en dringt er bij de kerkenraden op aan zorgvuldigheid te betrachten bij het afgeven van attestaties aan vertrekkende leden, met name om geen blanco attestaties af te geven aan mensen die zeer weinig of in het geheel niet ter kerk komen.

(Synode 1979)

Begravenissen

Inhoud en vorm begravenissen

Classis Zuid stelde bij de vorige Synode aan de orde: Het komt voor dat bij begravenissen moeilijke situaties zijn die kunnen gaan over de inhoud en ook de vorm van de begravenissen betreffen. Deze situaties komen meestal voor als er onder de directe familieleden mensen zijn die niet (of niet meer) van ons kerkverband zijn, maar wel bepaalde gebruiken dwingend willen opleggen. Bijvoorbeeld wel muziek bij de begrafenis en bijv. bij het graf alleen het 'Onze Vader' bidden en/of de geloofsbelijdenis voorlezen.

De commissie is na bestudering van de vraagstelling tot het volgende advies gekomen: Een begrafenis is in principe een familieaangelegenheid. Wanneer echter de familie de kerkenraad verzoekt de ambtelijke leiding van de begrafenis op zich te nemen, gelijk het, normaal gesproken, het geval behoort te zijn bij iemand die tot zijn overlijden bij de gemeente heeft behoord, bepaalt de kerkenraad de orde

en de inhoud van de begrafenisplechtigheden. Een algemene gedragslijn is moeilijk te geven. De omstandigheden kunnen zelfs in een en dezelfde gemeente van begrafenis tot begrafenis nog verschillen, al naar gelang van de samenstelling van de familie. Daarin zal veel wijsheid en voorzichtigheid van de ambtsdragers worden gevraagd en zelfverloochening. De familie kan verdeeld zijn. De overledene kan de wens te kennen hebben gegeven om begraven te worden vanwege de Ger. Gem. in Ned. De familie kan dan de wens van de overledene niet negeren, doch dan kan het gebeuren dat de meerderheid van de familie uit is op een conflict en liever heeft dat de ambtsdragers zich terugtrekken, hetwelk droefenis verwekt bij degenen die in het spoor van de overledene hadden willen gaan.

De commissie adviseert als regel muziek en zang geheel achterwege te laten. De vraag om muziek of zingen komt vaak voort uit wens om de stilte voor, tijdens en na de plechtigheden op te vullen en zo de eventuele gedachten aan dood, leven en eeuwigheid weg te dringen. Soms kunnen er uitzonderlijke situaties zijn. Van belang is dan wel dat er van tevoren is doorgesproken wat er gezongen zal worden, opdat door de gekozen verzen of klanken geen gevoelens worden opgewekt, die haaks staan op hetgeen de ambtsdrager bij de begrafenis moet spreken. Het laten zakken van de kist in het graf (de feitelijke teraardebestelling) dient tijdens de plechtigheid plaats te vinden en niet daarna.

In geen geval kan ambtelijke medewerking worden verleend aan crematieplechtigheden. De ambtsdragers doen er goed aan tijdens huisbezoeken volstreekte afwijzing van crematieplechtigheden aan te geven, speciaal bij oudere mensen, waarvan men weet dat de kinderen inmiddels geheel andere opvattingen zijn toegedaan. Eventueel wijze men hen op de mogelijkheid van bij de notaris te laten vastleggen, dat zij begraven wensen te worden en een afschrift van deze wilsbeschikking aan de kerkenraad te geven.

(Synode 2000)

Begrafenis levenloos geboren kind

Begrafenis van een doodgeboren kind voor de normale draagtijd:

De wet op de lijkbezorging schrijft voor:

- Een kind dat levend ter wereld gekomen is en vervolgens is gestorven, dient in elk geval begraven te worden.
- Een kind dat levenloos ter wereld is gekomen, dient begraven te worden wanneer de zwangerschap tenminste 24 weken heeft geduurd.

Er wordt geadviseerd daarnaast ook levenloos geboren kinderen van minder dan 24 weken te begraven. Niet in elke gemeente kan dit echter op de algemene begraafplaats. Omdat het mensen betreft, is het niet gepast ze via het ziekenhuis te laten cremieren.

(Synode 2001)

Diaconale zaken en verzekeringen

AOW

Classis West vraagt bespreking en onderzoek (zo nodig landelijk) naar ondersteuning i.v.m. de Algemene Ouderdomswet.

De vergadering deelt het gevoel van de Classis West dat het de roeping der gemeenten is om de ouden van dagen, die de uitkering ingevolge de AOW niet aannemen, van het nodige te voorzien. De gemeenten die daartoe niet in staat zijn, kunnen een beroep op andere gemeenten doen.

(Synode 1961)

Diaconale armenverzorging en overheidshulp

Classis West verzoekt om bespreking van de kwestie 'Diaconale armenverzorging en overheidshulp'.

De vergadering is in bijzondere gevallen in principe niet tegen samenwerking van de diaconie met de armenzorg-instelling van de burgerlijke overheid en bijvoorbeeld de ondersteuning elk voor de helft gedragen wordt. De behoefte moet in eerste instantie bij de diaconie gemeld worden. Verder is de vergadering van oordeel dat de diaconieën de behoeftigen, zo ruim als mogelijk is, hebben te bedelen en dat de gemeenten elkander zo nodig zullen bijstaan.

(Synode 1962)

Diaconale ondersteuning bewoners Huize Winterdijk

Diaconale ondersteuning aan bewoners van Winterdijk dient te gebeuren door de gemeenten waar de bewoners uit afkomstig zijn. De kerkenraad

van Gouda kan hierin bemiddelend optreden. Wanneer de last voor de oorspronkelijke gemeente te zwaar wordt, kan via de classis een beroep worden gedaan op de zustergemeenten.

(Synode 1977)

Diaconale ondersteuning bewoners Huize Winterdijk

Een vraag van een der afgevaardigden of de diaconieën niet wordt[en] aangesproken bij het ontstaan van tekorten wordt door br. Hoek geantwoord dat er een besluit genomen is dat deze diaconieën van de plaats van herkomst van de verzorgden niet meer wordt[en] benaderd, doch dat alle gemeenten zouden bijdragen. Ds. Mallan vindt de vraagstelling goed. De diaconieën van de gemeenten waar de verzorgd wordende mensen vandaan komen moeten in die bijzondere gevallen de verzorging zeker financieel steunen.

(Synode 1993)

Diaconale ondersteuning bewoners Huize Winterdijk

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Gouda heeft de pastorale en diaconale zorg voor de bewoners die behoren tot de Ger. Gem. in Nederland.

(Synode 2006)

Diaconale ondersteuning bewoners Huize Winterdijk

Op de synode van 8 juni 2016 is ingestemd met de oprichting van een fonds voor gemoedsbezwaarden in Huize Winterdijk. De Steunstichting vervult geen rol meer m.b.t. de bekostiging van de zorg van gemoedsbezwaarde bewoners van Huize Winterdijk.

(Synode 2016)

Kanteling in de zorg / gevolgen binnen het sociaal domein

De Synode neemt kennis van de inhoud van het rapport 'Bekostigingssystematiek DPH', met inbegrip van de daarin geschetste ontwikkelingen en richtingen. Daarin wordt onder meer uitgesproken dat het van groot belang is dat de plaatselijke kerken en de burgerlijke gemeenten met elkaar in gesprek gaan over de positie van kwetsbaren in de samenleving. De diaconale zorg is een Goddelijke opdracht aan de kerk. Deze zorg heeft de kerk echter nooit helemaal zelf kunnen vervullen. Daarom is een goede correspondentie met de burgerlijke

gemeenten een plicht van de kerk, zoals ook blijkt uit artikel 26 van de Dordtse Kerkorde. Afstemming is gewenst ten aanzien van de taak en verantwoordelijkheid van de betrokkene, van zijn familie, van de kerk en van de gemeente. Wanneer de kosten voor de diaconie te groot zijn, kan de diaconie een beroep doen op de classis voor ondersteuning. Deze ondersteuning door de classis is onder ons kerkelijk leven gebruikelijk en is af te leiden uit artikel 41 van de Dordtse Kerkorde.

(Synode 2014)

Kanteling in de zorg (vervolg)

De Synode stemt in met het 'Vervolgrapport Bekostigingssystematiek DPH', waarin de gevolgen van de kanteling in het sociale domein verder worden uitgewerkt. Het is van belang dat de plaatselijke kerken blijven investeren in het contact met de burgerlijke gemeenten. Die contacten kunnen worden benut om inzichtelijk te maken wat kerken kunnen bieden en wat ze niet kunnen bieden. Het rapport bevat een overzicht van de indeling van het zorgstelsel na 1 januari 2015.

(Synode 2015)

Huwelijkszaken

Barneveld vraagt het oordeel van de vergadering omtrent iemand, die voorheen in verkeerde verhouding leefde met een meisje en nu met een ander ging trouwen, lid wilde worden en dat huwelijk wenste bevestigd te hebben, hetgeen niet is toegestaan. De vergadering oordeelt eveneens dat zo iemand niet als lid kan worden toegelaten.

(Classis 4 febr. 1954)

Huwelijksbevestiging en verlaten kerkverband

Oostburg vraagt of een leraar een huwelijk mag bevestigen waarvan het meisje, belijdend lid der gemeente, na het huwelijk haar man wenst te volgen in Synodaal verband.

Het advies luidt in zulk een geval de bevestiging volstandig te weigeren. Dit geldt voor alle kerkverbanden.

(Classis 13 mei 1959)

Huwelijk oom en nicht

Naar aanleiding van een aanstaand huwelijk tussen oom en nicht in

een van de gemeenten spreekt de Synode als mening uit: In navolging van vroegere kerkelijke adviezen wordt vastgehouden dat in het algemeen dergelijke huwelijken sterk dienen te worden ontraden, maar dat er reden is om in dit bijzondere geval – conform de uitspraken van kerkrechtelijke deskundigen – als Synode zich niet te verzetten tegen kerkelijke bevestiging van dit huwelijk, indien althans de kerkenraad zelf hiertoe zou besluiten.

(Synode 1972)

Echtscheiding/samenwonen

De Particuliere Synode van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, bijeen in vergadering te Barneveld op 15 juni 1988, overwegende,

- dat in de huidige huwelijkswetgeving in ons land Gods Woord is losgelaten;
- dat de burgerlijke rechter zich niet meer uitlaat over de schuldvraag bij het uitspreken van een echtscheiding;
- dat het wegnemen van drempels door de burgerlijke overheid en de vereenvoudiging van de procedure om tot echtscheiding te komen, het aantal echtscheidingen in ons land bedroevend heeft doen toenemen;
- dat dit ook verschillende van onze kerkenraden in aanraking kan of al heeft doen komen met gevallen van op grond van Gods Woord niet geoorloofde echtscheidingen;

van oordeel zijnde, met de Classis West,

- dat de noodzaak aanwezig is zich van kerkelijke zijde duidelijk uit te spreken;
- dat, hoewel mag worden aangenomen dat dit reeds bij een ieder in onze gemeenten bekend is, een zodanige uitspraak de ernst en het gewicht van de zaak te meer kan doen beseffen en tegen het genoemde kwaad dat in ons land zo doordringt en tegen andere zonden die in strijd zijn met het 7^e gebod van de Wet des Heeren, onder de onmisbare zegen des Heeren, middel zou kunnen zijn in onze gemeenten een dam daartegen op te werpen;

spreekt uit, op grond van en in overeenstemming met de Heilige Schrift,

- 1^e dat ontbinding van het huwelijk door echtscheiding, anders dan op grond van overspel, overtreding is van het 7^e gebod van de Wet des Heeren;
- 2^e dat het samenwonen als ware men gehuwd eveneens in strijd is met dit Wetswoord en mitsdien ongeoorloofd is;
- 3^e dat het bedrijven van genoemde zonden, hetgeen de Heere echter genadiglijk mocht verhoeden door Zijn alvermogende bewarende Hand over ons, hen die zich aan deze zonden schuldig maken de kerkelijke tucht doet waardig zijn;

besluit

- een kommissie te benoemen welke belast zal worden met het opstellen van gedragslijnen die kunnen dienen tot ondersteuning van kerkenraden bij de uitoefening van de kerkelijke tucht in gevallen als boven bedoeld; en met inachtneming van wat door de Synode onder 1 en 2 is uitgesproken,
- machtigt tenslotte deze kommissie haar uitgewerkte adviezen te doen toekomen aan de scribae van de classen van onze gemeenten ter verspreiding onder de kerkenraden.

(Synode 1988)

Het rapport van de genoemde kommissie is door de Synode van 1989 overgenomen.

Huwelijk, Bijbelse omschrijving

De Gereformeerde Gemeenten in Nederland, in wettige synodevergadering bijeen op 19 juni 2002 te Barneveld, spreken uit, dat zij in overeenstemming met Gods Woord, onder 'huwelijk' verstaan uitsluitend de wettelijk geregelde, als zodanig voor de burgerlijke overheid op Bijbelse gronden gesloten, huwelijksgemeenschap tussen een man en een vrouw, naar de zin van de instelling voor het leven aangegaan.

(Synode 2002)

Kerkelijk leven (algemeen)

Naam kerkverband

Met algemeen goedvinden wordt als naam aangenomen: 'Gereformeerde Gemeenten' en dat wel in onderscheiding van het verband, waarin wij voorheen waren, waarvan de naam luidt: 'Gereformeerde Gemeenten in Nederland'.

(Classis 30 juli 1953)

Na enig overleg wordt besloten de naam van voorheen aan te houden, namelijk 'Gereformeerde Gemeenten in Nederland'. Dit in afwijking van hetgeen vermeld is in art. 6 van de notulen van de vorige vergadering.

(Classis 20 aug. 1953)

Classisindeling/Particuliere Synode

Met grote meerderheid wordt besloten over te gaan tot verdeling in drie classes met één synode.

(Classis 13 mei 1959)

Particuliere Synode/Synode

Classis Oost heeft als vraag ingediend of de naam 'Particuliere Synode' wel de juiste benaming is voor de breedste vergadering binnen ons kerkverband; daarbij wordt aangegeven dat het woord 'particulier' een beperking lijkt in te houden. Besloten wordt om in het vervolg binnen ons kerkverband niet meer te spreken over 'Particuliere Synode', maar 'Synode'.

(Synode 2008)

Notulen classes

Classis Zuid vraagt dat vanwege de Particuliere Synode een regeling getroffen worde omtrent toezending van de notulen van de classikale vergaderingen aan alle gemeenten.

Besloten wordt dat in het vervolg, naast de gemeenten binnen de classis (voor iedere ambtsdrager een exemplaar), bovendien één exemplaar per gemeente aan de kerkenraden buiten de classis gezonden zal worden.

(Synode 1961)

Synodebesluiten handhaven

Classis Oost maakt bezwaar dat de door de Particuliere Synode genomen besluiten niet worden gehandhaafd.

De Synode is van gevoelen dat er moet vastgehouden worden aan de regel dat de besluiten der meerdere vergaderingen door de mindere vergaderingen opgevolgd dienen te worden en dat bij niet-akkoord gaan met een besluit, een zaak opnieuw via de kerkenraad en classis ter synode gebracht moet worden.

(Synode 1962)

Synodeverslag in DWS

Classis Zuid vraagt of niet meer voorlichting en bekendheid gegeven kan worden over en van de synodale besluiten in de Wachter Sions.

De Synode heeft bezwaar om de besluiten in de Wachter Sions te plaatsen, omdat er dan mogelijk een verkeerd gebruik van gemaakt kan worden. Alleen een gedeelte van het verslag in de Wachter Sions opnemen heeft weinig zin. Het is wel mogelijk dat de roepende kerk in de Wachter Sions bekendheid geeft wanneer de vergadering van classis of synode gehouden zal worden. Voorts verdient aanbeveling de notulen, die elke gemeente toegezonden krijgt, in een ledenvergadering voor te lezen.

(Synode 1965)

Van de handelingen der synodevergadering zal door de scriba een kort verslag in De Wachter Sions worden uitgebracht.

(Synode 1969)

Bid- en dankdagen

Classis Oost vraagt of er een oplossing gevonden kan worden ter verlichting van de veelvuldige arbeid onzer leraren tijdens bid- en dankdagen.

Besloten wordt dat de leraars in deze gevallen doen wat in hun vermogen is en dat de gemeenten ook al het mogelijke zullen betrachten om de bid- en dankdagen te houden al was het – in verband met de beschikbare tijd van de leraars – dan op een andere dag dan men gewoon was. Als het

niet anders kan, zullen de ouderlingen in de diensten voorgaan met het lezen van een predicatie.

(Synode 1966)

Bid- en dankdagen

Classis Oost vraagt te overwegen of het aanbeveling verdient de bid- en dankdagen centraal te doen plaatsvinden.

De Synode besluit: Elke gemeente kan afzonderlijk de diensten houden, mits er medewerking verleend wordt zoveel mogelijk de data spreiden en indien het aan de leraars wordt overgelaten te bepalen wie van hen in de diensten zal voorgaan.

(Synode 1971)

De Synode besluit de gemeenten te adviseren in beginsel de jaarlijkse biddag te houden op de tweede woensdag in maart en de jaarlijkse dankdag op de eerste woensdag in november, met uitzondering van die gemeenten, waar het plaatselijk gebruik van genoemde datum afwijkt.

(Synode 1973)

Classis Oost verzoekt het besluit van de vorige Synode aangaande het houden van bid- en dankdagen te herzien. Zij zag gaarne dat een zodanige regeling tot stand komt, waarbij in de vacante gemeenten in een van de diensten op die dagen een leraar kan voorgaan. Er wordt besloten het vorig jaar genomen besluit te handhaven.

(Synode 1974)

Kerkelijke adviezen Ds. G.H. Kersten

Classis Oost vraagt of de Synode wil bevorderen dat de kerkelijke adviezen van wijlen Ds. G.H. Kersten (uit de Saambinders) ter beschikking komen van onze kerkenraden? Overeenkomstig dit voorstel wordt besloten.

(Synode 1969)

Kerkvisitatie

Na ampele overwegingen wordt besloten om de kerkvisitaties weer te doen plaatsvinden, zij het over een langere termijn verdeeld, daarbij voorrang gevend aan die gemeenten die wat problemen hebben in welke vorm dan ook.

(Synode 1994)

Reglement kerkvisitatie

Door de Classis Oost is een voorstel ingediend tot actualisering van het tot heden gebruikt reglement voor de kerkvisitatie in de classes. Na beantwoording van enkele vragen stemt de Synode in met dit geactualiseerde reglement.

(Synode 2009)

Aftreden kerkvisitatoren

Bij het aftreden van kerkvisitatoren, zal voor de continuïteit één lid worden gehandhaafd en deze nog een periode deel uit maken van dit college.

(Synode 2011)

Zitplaatsen synode-afgevaardigden

De Synode neemt het voorstel van de Classis Zuid over dat de afgevaardigden tijdens de synodale vergaderingen plaatsnemen op de daartoe gestelde zitplaatsen.

(Synode 1980)

Vrouwen in besturen

Aan deputaten wordt gevraagd voor nieuwe benoemingen vrouwen als adviseur te benoemen, en dat tevens binnen de besturen ten aanzien van de kwestie van de vrouw als bestuurslid een nadere doordenking zal plaatsvinden.

(Synode 2007)

De Synode stemt in het rapport van de commissie 'Vrouwen in besturen'. Dit rapport levert de onderbouwing van de besluitvorming inzake vrouwen in besturen welke plaats had tijdens de vergadering van de Synode van 13 juni 2007. Dit rapport kan dan ook beschouwd worden als een onderbouwing van het ingenomen standpunt om voortaan vrouwen niet als lid, maar als adviseur te benoemen. De preses licht ter verduidelijking toe dat de vrouwen die reeds zitting hebben in besturen gehandhaafd mogen blijven. Het beleid waar het rapport voor pleit wordt uitgevoerd zodra er een vacature ontstaat.

(Synode 2009)

Kerkelijk Statuut

De Synode heeft op 10 juni 2015 in een besluit vastgelegd welke regelingen en besluiten behoren tot het statuut als bedoeld in artikel 2.2 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek. Dit koepelbesluit is verdeeld in vijf paragrafen. Paragraaf 1 bevat de hoofdsom van haar belijden en een korte samenvatting van de historie van het kerkverband. Paragraaf 2 regelt de vastlegging van het statuut. Paragraaf 3 geeft een opsomming van de als zelfstandig onderdeel aangewezen deputaatschappen binnen het kerkverband.

Paragraaf 1.

De hoofdsom van haar belijden en een nadere uitwerking daarvan, alsmede een korte samenvatting van de historie van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Artikel 1.1 De kerk – De hoofdsom van haar belijden

1.1.1. De Gereformeerde Gemeenten in Nederland vormen een kerkformatie die overeenkomstig haar belijden een openbaring is van de ene heilige, algemene Christelijke Kerk. Dit belijden is in volkomen overeenstemming met de Apostolische geloofsbelijdenis, de geloofsbelijdenis van Nicéa en de geloofsbelijdenis van Athanasius, alsook met de Nederlandse Geloofsbelijdenis, de Heidelbergse Catechismus en de Dordtse Leerregels.

1.1.2. In genoemde belijdenisgeschriften geeft de kerk uitdrukking aan wat zij gelooft op grond van de Bijbel, zijnde het onfeilbare en geïnspireerde Woord van God. Dit Woord Gods is volgens het besluit van de Nationale Synode, gehouden te Dordrecht in de jaren 1618 en 1619, getrouwelijk uit de oorspronkelijke talen in de Nederlandse taal overgezet. Aan deze Statenvertaling, met de daaraan ten grondslag liggende vertaaluitgangspunten, wenst zij onvoorwaardelijk vast te houden.

Artikel 1.2 Nadere uitwerking

1.2.1. Een nadere uitwerking van haar belijden is in de volgende punten samen te vatten:

1. allereerst de volle erkenning van de staat der rechtheid waarin de mens was geschapen, alsmede de algehele erkenning van de doodstaat van de mens en zijn zedelijke onmacht ten goede.

2. Hiermee is onlosmakelijk verbonden het wezenlijk onderscheid tussen uit- en inwendige roeping:

a. De uitwendige roeping komt tot ieder die het Woord hoort en roept tot bekering en het geloof in Christus, de Gekruisigde; tegelijkertijd beneemt het te meer alle onschuld aan degenen die zich niet bekeren noch in Christus geloven.

b. De inwendige roeping werkt door Gods soevereine, eenzijdige bediening het ware leven der genade bij de uitverkorenen, bij wie de uitwendige roeping het middel is tot zaligheid door de wedergeboorte.

3. Als uitvloeisel van een en ander behoort in de prediking steeds op de voorgrond te staan de soevereine, eenzijdige bediening der genade, die geheel en al voortvloeit uit het eeuwige raadsbesluit Gods, waarin Hij van eeuwigheid besloten heeft, wie zal zalig worden en de middelen daartoe.

4. Dit eeuwig raadsbesluit Gods heeft mede zozeer betrekking op de uitverkorenen, dat de gehele schepping nog slechts bestaat om hunnentwil en alle tijdelijke en geestelijke weldaden hun uit Christus als hun Hoofd en Heere toekomen, terwijl de tijdelijke zegeningen, die de verworpenen toevloeien, niet door Christus voor hen zijn verworven.

5. Hoewel de Vader door Christus alle dingen regeert, is de algemene genade geen vrucht van de zoenverdienste van Christus, maar behoort zij tot de voorzienigheid Gods. Zij is de betoning van de goedertierenheid, verdraagzaamheid en lankmoedigheid die God de mensen bewijst, opdat de verworpenen zowel als de uitverkorenen worden voortgebracht, onderhouden en geregeerd tot verheerlijking van Gods rechtvaardigheid en barmhartigheid naar Zijn soeverein welbehagen (zie 1.2.3).

1.2.2. In samenhang met vorenstaande uitgangspunten, gelden ook de zes leeruitspraken die de Generale Synode van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland op 21 mei 1931 heeft gedaan. Deze leeruitspraken, die bekend staan als de 'Leeruitspraken van 1931' luiden als volgt:

1. Dat het Verbond der Genade staat onder de beheersing van de uitverkiezing ter zaligheid, dat het wezen des Verbonds daarom alleen geldt de uitverkorenen Gods en nooit gelden kan het natuurlijk zaad. Dat

aard en wezen van Verbond der Verlossing en Verbond der Genade één zijn en niet twee. In wezen is het één Verbond.

2. Dat de Heilige Schrift slechts spreekt van twee Verbonden in betrekking tot des mensen eeuwige staat, n.l. het Verbond der Werken en het Verbond der Genade.

3. Dat wat het wezen des Verbonds betreft, de H. Schrift alleen spreekt van twee Hoofden; Adam hoofd van het Verbond der Werken, Christus Hoofd van het Verbond der Genade, volgens Rom. 5:12-19, 1 Cor. 15:22, enz.

4. Dat een verbond in zijn wezen twee partijen kent; dat gelijk God met Adam, als het vertegenwoordigend hoofd van al zijn zaad, het Verbond der Werken heeft opgericht, also met Christus, als het vertegenwoordigend Hoofd van al de Zijnen, het Verbond der Genade, terwijl het (subjectief) wordt opgericht, met de uitverkorenen, als zij door wedergeboorte en geloof in de tijd in dat Verbond worden ingelijfd.

5. Dat het Verbond der Genade van God een bediening heeft ontvangen, een openbaringsvorm, die wisselde en die meerderen omvat dan de uitverkorenen Gods. Deze laatsten echter alleen zijn wezenlijk in het Verbond begrepen.

6. Dat de verantwoordelijkheid van elk mens wortelt in de schepping. Geschapen naar Gods beeld, eist God van de gevallen mens Zijn beeld terug. En die verantwoordelijkheid is groter, naarmate God met hem bemoeienissen maakt. In het bijzonder wordt die verantwoordelijkheid groter door de ernstige aanbidding van Christus en de Verbondsweldaden in het Evangelie, als blijkt uit vele plaatsen als Ezech. 33:11, 2 Cor. 5:20; Matth. 23:37; Luc. 10:13-15, Joh. 3:36, 5:40; Openb. 22:17, enz.

1.2.3. Dit zestal leeruitspraken is in 1945 aangevuld met de synode-uitspraak dat de algemene genade niet een vrucht is van het verzoeningswerk van Christus, maar voortvloeit uit de voorzienigheid Gods (zie ook hierboven: artikel 1.2.1.5).

1.2.4. Er wordt gestreefd naar een levensopenbaring in eenvoud, zonder wereldlijke pracht, zoals onder andere het huwelijksformulier vermeldt. Ook hierin behoort overeenstemming te zijn met Gods Woord: "En wordt dezer wereld niet gelijkvormig" (Romeinen 12:2).

Artikel 1.3 Kerkelijke historie

1.3.1. De wortels van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland vinden hun oorsprong in de Reformatie (1517) en de Nadere Reformatie (omstreeks 1608). De Nadere Reformatie kenmerkt zich als een beweging in de Nederlandse (vaderlandse) kerk die speciale aandacht heeft voor de praktijk der godzaligheid. Het gaat niet alleen om de gereformeerde leer of belijdenis, maar ook om een leven overeenkomstig die belijdenis. Een hoogtepunt in de geschiedenis vormt de reeds genoemde Synode van Dordrecht (1618-1619), waarin de Schriftuurlijke leer van verkiezing en verwerping, zonde en genade, beleden en vastgelegd wordt in de Dordtse Leerregels of de Vijf Artikelen tegen de Remonstranten. Samen met de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Heidelbergse Catechismus vormen zij voortaan de Drie Formulieren van Enigheid.

1.3.2. In de loop van de 17de eeuw ontstaat een tegenbeweging tegen de gereformeerde belijdenis en wint het rationalisme in Nederland terrein. In dit moderne denken wordt Gods openbaring ondergeschikt gemaakt aan de menselijke rede. De 18de eeuw kenmerkt zich door toenemend verval in de vaderlandse (Gereformeerde) kerk. De geest van de Verlichting neemt meer en meer toe en verdringt de gereformeerde theologie. De klassieke gereformeerde leerstukken van zonde en genade en verzoening met God door de voldoening van Christus, verdwijnen meer en meer uit de prediking. Godsdienst wordt beperkt tot zedenleer.

1.3.3. *Afscheiding 1834*

Dit diepe verval leidt in 1834 tot de Afscheiding. De kerkenraad van Ulrum, onder leiding van haar predikant ds. Hendrik de Cock (door het provinciaal kerkbestuur afgezet vanwege zijn strijd voor de oude waarheid), maakt een 'Acte van Afscheiding of Wederkering' op. Hierin verklaart men zich af te scheiden van de Nederlandse Hervormde Kerk en terug te keren tot de waarachtige dienst des Heeren.

1.3.4. De 'Afgescheidenen' zijn het onderling echter niet in alles met elkaar eens, waardoor er verschillende kerkengroepen ontstaan. Ook is er verschil van opvatting over de uiterlijke roeping en het aanbod van genade.

1.3.5. Ds. L.G.C. Ledeboer (hervormd predikant te Benthuisen), komt in 1840 in conflict met het classicaal bestuur van de hervormde kerk en wordt in 1841 afgezet. Ds. Ledeboer houdt zich uiteindelijk afzijdig van de Afscheidenen en wil geen nieuw kerkgenootschap vormen; hij blijft hopen op een terugkeer van de Nederlandse Hervormde Kerk naar de gereformeerde belijdenis. De gemeenten die door hem worden gediend, noemen zich plaatselijk Gereformeerde Gemeente of Oud Gereformeerde Gemeente, of ook wel Gereformeerde Kerk of Nederduits Gereformeerde Kerk.

1.3.6. Twee kerkengroepen die ontstaan zijn uit de Afscheiding, verenigen zich in 1869 onder de naam van "Christelijke Gereformeerde Kerk". Enkele gemeenten gaan hierin niet mee en blijven apart staan.

1.3.7. *Doleantie*

In 1886 vindt de Doleantie plaats, de tweede grote afscheiding van de Hervormde Kerk, onder leiding van dr. Abr. Kuyper. De oude vaderlandse kerk is daarmee (eind 19de eeuw) uiteengevallen in ten minste vijf kerkverbanden:

1. Nederlandse Hervormde Kerk.
2. Christelijke Gereformeerde Kerk (1869).
3. Gereformeerde Gemeenten (ontstaan sinds 1840 door de arbeid van ds. L.G.C. Ledeboer)
4. Nederduitsch Gereformeerde Kerken (Doleantie; 1886).
5. Gereformeerde Gemeenten onder het kruis (enkele gemeenten die niet waren betrokken bij de vereniging van 1869, of die zich daarvan later weer hebben losgemaakt, en die vanaf 1890 rond ds. E. Fransen te Lisse weer een vast verband vormen).

Ten slotte nog verschillende kleine groepen, zoals de Oud-Nederduitsch Gereformeerde Gemeenten en allerlei vrije gemeenten.

1.3.8. In 1892 gaan de Christelijke Gereformeerde Kerk (1869) en de Nederduitsch Gereformeerde Kerken (dolerende) samen onder de naam Gereformeerde Kerken in Nederland (in 2004 opgegaan in de Protestantse Kerk in Nederland, PKN). Enkele predikanten onttrekken

zich aan de vereniging van 1892 en zetten de Christelijke Gereformeerde Kerk voort (vanaf 1947: Christelijke Gereformeerde Kerken).

1.3.9. *Vereniging van 1907 – Gereformeerde Gemeenten in Nederland*

De (ledeboeriaanse) Gereformeerde Gemeenten (1.3.7.3) en de Gereformeerde Gemeenten onder het kruis (1.3.7.5) gaan in 1907 samen in één kerkverband. Zij vormden twee kleine reststromen van de Afscheiding van 1834. De vereniging krijgt haar beslag op de vergadering van 9 en 10 oktober 1907 te Rotterdam. Het nieuwe kerkverband krijgt de naam Gereformeerde Gemeenten in Nederland. Plaatselijk openbaart ze zich als Gereformeerde Gemeente te ... (met vermelding van de plaatsnaam).

1.3.10. *Kerkscheuring 1953*

Er ontstaat een scheuring in het kerkverband, waarvan de basis is terug te voeren op een leergeschil over de prediking van het aanbod van genade. De synode ontheft dr. C. Steenblok van het docentschap aan de Theologische School. Degenen die het met de synodemeerderheid niet eens zijn, komen buiten het kerkverband te staan en vormen voortaan een kerkverband met de oorspronkelijke naam Gereformeerde Gemeenten in Nederland. Ook plaatselijk openbaart men zich nadien als Gereformeerde Gemeente in Nederland te ... (met vermelding van de plaatsnaam).

Paragraaf 2.

Algemeen besluit met betrekking tot het kerkelijk statuut en de rechtspersoonlijkheid van kerken en deputaatschappen

Artikel 2.1 **Rechtspersoonlijkheid**

De gezamenlijke Gereformeerde Gemeenten in Nederland vormen een lichaam waarin de plaatselijke kerken van dit kerkverband zijn verenigd. Plaatselijk openbaart men zich als de Gereformeerde Gemeente in Nederland te (met vermelding van de plaatsnaam). Evenals de plaatselijke gemeenten bezit dit lichaam conform artikel 2:2 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek als zodanig rechtspersoonlijkheid.

Dit lichaam wordt door zijn breedste vergadering, de Synode, vertegenwoordigd.

Artikel 2.2 **Plaatselijke kerken**

Gelet op artikel 2:2 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek is de kerk als plaatselijke gemeente rechtspersoon. Zij wordt bestuurd door de kerkenraad. Deze wordt rechtens vertegenwoordigd door de preses en scriba van de kerkenraad. De kerkenraad kan daarnaast voor bepaalde zaken de vertegenwoordigingsbevoegdheid opdragen aan twee of meer leden uit zijn midden.

Artikel 2.3 Kerkelijk statuut

2.3.1. De Gereformeerde Gemeenten in Nederland worden geregeerd door de Dordtse Kerkorde (Dordtse Kerkenordening, vastgesteld op 28 mei 1619 in de Nationale Synode van Dordrecht) en door de uitspraken van de meerdere vergaderingen. Deze vormen samen het kerkelijk statuut. Dit statuut vindt zijn grondslag in het geopenbaarde Woord van God en de Drie Formulieren van Enigheid.

2.3.2. De Dordtse Kerkorde bevat de gezamenlijke bepalingen die door de gezamenlijke gemeenten zijn vastgesteld om een goede gang van zaken in het kerkelijke leven te bevorderen. Hierbij wordt met nadruk opgemerkt dat de plaatselijke gemeenten autonoom zijn. In het Nieuwe Testament staat ook bijna altijd de plaatselijke gemeente centraal. Zij is de Kerk van Christus in een bepaalde plaats. Vandaar dat met het woord 'kerk' in de Dordtse Kerkorde niet een kerkverband wordt bedoeld, maar de plaatselijk geïnstitueerde kerk.

2.3.3. Bij de totstandkoming van het kerkverband in 1907 werd in artikel 1 van de Bepalingen tot regeling van de instituaire eenheid, de grondslag van dit kerkelijk samenleven als volgt verwoord:

“Als accoord van kerkelijke gemeenschap wordt aanvaard en blijve gehandhaafd de D.K.O. vastgesteld in den jare 1619, behoudens die artikelen, die door verandering van de verhouding tussen Kerk en Overheid, of door het wegvallen der Waalsche taal, niet meer van kracht zijn, van welke artikelen de kerken zelve aanwijzing doen zullen.”

2.3.4. De plaatselijke kerken komen samen in hun classicale vergaderingen. De classicale vergaderingen komen samen in hun synode. Gelet op de beperkte omvang van het kerkverband, is de toevoeging 'particulier' of 'generaal' aan de synodale vergaderingen, niet noodzakelijk. De particuliere synode is meteen generale synode en omgekeerd. Om die reden heeft de Particuliere Synode van 11 juni 2008

besloten voortaan te volstaan met de benaming 'Synode' voor de breedste vergadering van het kerkverband.

2.3.5. De in een meerdere vergadering samenkomende kerken, zijnde classis of synode, vormen ook een lichaam dat rechtspersoonlijkheid heeft. De vertegenwoordigingsbevoegdheid van deze lichamen is nader geregeld in artikel 2.7.

2.3.6. Als aantekening bij artikel 4 van de Dordtse Kerkorde wordt het van belang geacht vast te leggen dat de rechtsverhouding tussen kerkenraad en dienaar des Woords een kerkelijke rechtsverhouding is van geheel eigen aard (een zogeheten rechtsverhouding sui generis), die beheerst wordt door de bepalingen van het eigen kerkrecht van het kerkverband, die gebaseerd zijn op de Bijbel als Gods Woord en de Drie Formulieren van Enigheid.

Artikel 2.4 Zelfstandige onderdelen

2.4.1. Op basis van artikel 2:2 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek kan het onder artikel 2.1 genoemde rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, zelfstandige onderdelen oprichten. Deze zelfstandige onderdelen bezitten op hun beurt ook rechtspersoonlijkheid.

2.4.2. De Synode acht het wenselijk dat, ter bevordering van een geordend kerkelijk leven en een goed kunnen functioneren in het rechtsverkeer, de thans bestaande, en daarvoor in aanmerking komende nieuw te vormen deputaatschappen hun rechtspersoonlijkheid

laten vastleggen.

2.4.3. De Synode heeft de bevoegdheid om, indien daartoe naar haar oordeel aanleiding bestaat, bestaande deputaatschappen als zelfstandige onderdelen te erkennen en nieuwe als zodanig op te richten, aldus gebruik makende van de mogelijkheden die het burgerlijk recht biedt.

Artikel 2.5 Reglement

De erkenning c.q. instelling van een zelfstandig onderdeel als bedoeld in artikel 2.4, dient vergezeld te gaan van de vaststelling van een reglement, waarin in ieder geval het navolgende dient te zijn opgenomen:

1. de naam, het doel en het mandaat van het deputaatschap;

2. de wijze van benoeming van de deputaten door de Synode;
3. de bevoegdheid van het deputaatschap om deel te nemen aan het rechtsverkeer, waarbij alle rechtshandelingen dienen te passen binnen het door de Synode verleende mandaat;
4. het toezicht van de Synode op het beleid van het deputaatschap;
5. de wijze van (financiële) verantwoording aan de Synode;
6. de wijziging van het reglement;
7. de ontbinding van het deputaatschap door de Synode.

Het model van een reglement als in dit artikel bedoeld, wordt als bijlage 1 aan dit koepelbesluit gehecht en maakt daarvan deel uit.

Dit besluit maakt onderdeel uit van het statuut van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland.

Artikel 2.6 Kerkenraden en classes

De Synode constateert en besluit dat – indien zulks nodig wordt geoordeeld ter bevordering van een geordend kerkelijk leven en een goed kunnen functioneren in het rechtsverkeer – kerkenraden en classes eveneens de mogelijkheid hebben om zelfstandige onderdelen met rechtspersoonlijkheid te erkennen en op te richten.

Ook dit besluit maakt onderdeel uit van het statuut van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland.

Artikel 2.7 Vertegenwoordiging

2.7.1. De kerken worden in het rechtsverkeer ten aanzien van vermogensrechtelijke aangelegenheden die zij in classicaal of synodaal verband gemeenschappelijk hebben, vertegenwoordigd door de respectieve classicale of synodale vergadering, of door deputaten die door deze vergaderingen worden benoemd, geïnstrueerd en ontslagen, en die in al hun handelingen aan hun mandaat gebonden zijn.

2.7.2. De in een meerdere vergadering, zijnde classis of synode, samenkomende kerken, worden tijdens de vergadering als rechtspersoon vertegenwoordigd door de preses en scriba van de vergadering. Na het sluiten van de vergadering wordt de synode vertegenwoordigd door het Deputaatschap Algemene kerkelijke zaken

dan wel door de overige deputaatschappen binnen de grenzen van hun mandaat.

2.7.3. De classis en de synode worden na het sluiten van hun vergadering in zaken die ter vergadering dienden, waar nodig rechtens vertegenwoordigd door de preses en de scribe van die vergadering. Classis en synode kunnen daarnaast deze vertegenwoordigingsbevoegdheid voor bepaalde zaken bij mandaat opdragen aan twee of meer leden uit haar midden dan wel aan een deputaatschap.

2.7.4. Deputaatschappen worden in het rechtsverkeer vertegenwoordigd door de voorzitter en de secretaris, dan wel hun plaatsvervangers.

(Synode 2015)

Protocol seksueel misbruik

Besluit tot vaststelling van het 'Protocol seksueel misbruik in pastorale en kerkelijke relaties'.

(Synode 2015; aangepast door Synode 2016)

Kerkelijk Bureau

De Synode stemt in met het voorstel tot oprichting van een Kerkelijk Bureau. In verband hiermee wordt een nieuw deputaatschap ingesteld: het Deputaatschap Kerkelijke Dienstverlening. Dit kerkelijk Bureau wordt in Opheusden gevestigd in het pand Burg. Lodderstraat 41, waarin ook de Dr. C. Steenblokkbibliotheek zal worden ondergebracht.

(Synode 2016)

Kerkelijke tucht

Schuldbelijdenis na 17 jaar

Barneveld vraagt of iemand die lid wil worden, doch 17 jaar geleden een verplicht huwelijk aanging, daarvoor eerst schuld moet belijden. De vergadering oordeelt dat zulks niet kan gevorderd worden.

(Classis 13 mei 1954)

Stille censuur en doopsbediening

Terneuzen vraagt hoe te handelen als de doop wordt aangevraagd door leden die onder stille censuur staan, of als een der ouders geen lid is en de andere onder stille censuur staat.

Het antwoord luidt: Dat dan degene die onder stille censuur staat schuld bekennen moet voor de kerkenraad, doch bij hardnekkigheid censuur moet volgen.

(Classis 11 mei 1955)

Sterilisatie

Een verzoek van de Classis West tot behandeling van: Hoewel – voor zover ons bekend – door 's Heeren bewarende hand nog niet doorgedrongen tot onze gemeenten, wordt een uitspraak verzocht over sterilisatie d.w.z. het zich onder chirurgische behandeling stellen met het doel de voortplanting van het menselijk geslacht door het onvruchtbaar maken van de voortplantingsorganen geheel te voorkomen:

- a) De te nemen kerkelijke tuchtmaatregelen tegen zulk een persoon, die zich hieraan (om welke reden dan ook) over geeft, hetgeen de Heere genadiglijk verhoede;
- b) De wettige, op Gods Woord gegronde, gevolgen voor een bestaand huwelijk, indien zulk een persoon gehuwd zou zijn.

De Synode is van oordeel dat het onder a) gestelde een censurabele zaak betreft en dat inzake b) gewacht kan worden tot zich een concreet geval zou voordoen. Verder bestaat er reden om tegen dit kwaad, dat steeds meer opkomt, te vermanen in prediking en geschrift.

(Synode 1976)

Uniforme gedragslijn bij stilzwijgende opheffing 1^e trap van censuur

De Classis Oost vraagt de Synode een uniforme gedragslijn te ontwikkelen bij opheffing van de eerste trap van censuur na het zich onttrekken als lid. Hoewel de eerste trap van censuur zonder naam aan de gemeente bekend wordt gemaakt, wordt de gemeente wel gevraagd voor de gecensureerde te bidden. Wanneer deze persoon zich daarna onttrekt als lid, houdt verdere censuuroefening op. De gemeente weet echter niet beter of er staat nog steeds een lid onder de eerste trap van censuur, waarvoor zij gevraagd is te bidden. Daarom de vraag van de

Classis of er een uniforme gedragslijn kan worden ontwikkeld om de gemeente te laten weten dat er geen censuurzaak meer is, zonder dat dit kan worden herleid tot de persoon of personen die dit aanging. Er wordt opdracht gegeven tot het uitbrengen van een nader rapport op de volgende synode.

(Synode 2010)

Uniforme gedragslijn opheffing censuur (vervolg)

In het uitgebrachte rapport wordt aangegeven dat er uiteenlopende situaties denkbaar zijn zodat het geven van een eenduidige regel niet eenvoudig is. Om toch tot een zo praktisch en neutraal mogelijke richtlijn te komen, wordt de Synode voorgesteld de kerkenraden de volgende gedragslijn aan te reiken. Aan het einde van elk kalenderjaar wordt aan de gemeente meegedeeld (uiteraard voor zover van toepassing), of [nog] op enig lid der gemeente de eerste trap van censuur van toepassing is. Daarbij verdient het aanbeveling om – wanneer de gemeente een eigen kerkblad heeft – daarin een korte toelichting te geven op de bedoeling van een dergelijke mededeling. De Synode gaat met de voorgestelde gedragslijn akkoord, met inbegrip van de bijbehorende nadere uitwerking.

(Synode 2011)

Kerkverzuim

Kerkverzuim en censuur

Dinteloord vraagt hoe te handelen met lidmaten die, ondanks veel vermaan, nooit meer ter kerk komen.

Het antwoordt luidt dat na veel vermaan, noodzakelijk censuur moet volgen.

(Classis 13 okt. 1954)

Leerdam vraagt advies voor een lid dat wegens kerkverzuim is geplaatst onder de eerste trap van censuur en blijft verzuimen. Voortgaan met censuur en waarschuwen voor de tweede trap.

(Classis 10 okt. 1956)

Leden die niet meer kerkelijk meeleven

Het vrij uitvoerige rapport, onderbouwd door vorige synodebesluiten van 1909 en 1928, geeft aan dat de kerkelijke weg dient bewandeld te worden van voortdurend vermaan, soms gevolgd door stille censuur (niet te verwarren met de 1^e trap van censuur). En zelfs bij het toepassen van de kerkelijke censuur als 'uiterste remedie' blijft evenwel het geestelijke en medische karakter van de tucht tot des zondaars behoudenis ten volle bestaan.

Het besef van de ernst van de kerkelijke ban leidt ertoe, dat elk geval afzonderlijk met de grootste zorgvuldigheid zal moeten worden gezien door de kerkenraad, met advies van de consulent en de classis. Zeker is er reden om tot het stellen onder de trappen van de kerkelijke censuur over te gaan, wanneer het niet meer kerkelijk meeleven gepaard gaat met een houding van onverschilligheid, een aanstootgevende levenswandel, duidelijk verzet tegen de leer die in onze gemeenten gepredikt wordt en/of aanzet tot scheurmakerij.

Wanneer het echter gaat om leden die niet meer met de eigen kerkelijke gemeente daadwerkelijk meeleven, maar overigens in leven of leer geen oorzaak geven om onder trappen van de kerkelijke censuur gesteld te worden, adviseert de commissie tot blijvende stille censuur, gepaard met een aanhoudende en liefdevolle vermaning. "Zulk een aanhoudende, liefdevolle en trouwe bearbeiding zal de vrucht hebben, dat of het bedoelde lidmaat gewonnen wordt, of dat hij vrijwillig de gemeente verlaat" (H. Bouwman, De kerkelijke tucht, blz. 165).

(Synode 2000)

Aflezen van doopleden die niet meer daadwerkelijk meeleven

Het beste is in voorkomende gevallen dat de kerkenraad zich tracht in verbinding te stellen met deze doopleden, en hen waarschuwt dat bij volharding van niet mee te willen leven de kerkenraad hen moet afvoeren van het doopledenregister. Besloten wordt dat er wel op moet worden toegezien dat doopleden meeleven en op een zekere leeftijd zich bij de gemeente hebben te voegen door het afleggen van belijdenis des geloofs, maar het al of niet aflezen aan de vrijheid van de plaatselijke kerkenraad moet worden overgelaten.

(Synode 1991)

Moderne media

Preambule op het kerkelijk standpunt inzake gebruik van Moderne Media zoals vastgesteld op de Synode 2013:

Zoals voor alle andere terreinen van het leven, geldt ook voor de Moderne Media en het gebruik hiervan, het richtsnoer van Gods Woord. Dit Woord roept ons op om heilig, dat is afgezonderd, te leven.^a Van nature is de mens echter geneigd tot alle kwaad en onbekwaam tot enig goed. Desondanks blijft de eis gelden om af te wijken van het kwade.

Veel van de inhoud die via de Moderne Media, zoals wij die nu kennen bereikbaar is, is strijdig met Gods Woord en wet. Daarnaast moeten we echter erkennen dat het gebruik van een groot aantal vormen van Moderne Media ingeburgerd is in onze maatschappij en ook onder ons. Het wordt als modern communicatiemiddel en -kanaal op grote schaal toegepast in het economisch en maatschappelijk verkeer.

Met inachtneming van het vorenstaande kan er alleen van een verantwoord mediagebruik sprake zijn, wanneer de grenzen van Gods Woord in acht worden genomen en ook overigens de nuttigheid ervan wordt onderkend. Een dergelijk gebruik wordt dan gekenmerkt door terughoudendheid en het realiseren van de maximaal mogelijke bescherming tegen ongewenste inhoud, ontwikkelingen en mogelijkheden.

Daarbij zal ons steeds de vermaning voor ogen moeten blijven om deze wereld niet gelijkvormig te worden,^b de goddeloosheid en wereldse begeerlijkheid te verzaken,^c als gasten en vreemdelingen op aarde te verkeren,^d het over ons gestelde gezag te gehoorzamen,^e het licht der wereld te zijn en meer in het algemeen ons leven in te richten tot eer van Gods Naam.^f Daarmee ons tevens verre houdend van alles waardoor Zijn Naam gesmaad wordt^g en Zijn geboden overtreden worden.^{h,i}

Daarom dient ook over het gebruik van de Moderne Media de christelijke tucht geoefend te worden, tot eer van God, tot heil van de gemeenten en tot behoud van de zondaar.^{j,k}

a.1 Petr. 2:5; b. Rom. 12:2; c. Tit. 2:12; d. Hebr. 11:13, 1 Petr. 2:11; e. Rom. 13:1; f. 1 Kor. 10:31, Rom 12:1 ; g. H.C. antwoord 122; h. Pred. 12:13; i. Matth. 5:14; j. Gal. 5:9; k. Gal. 6:1

Alle ontwikkelingen op het terrein van de Moderne Media moeten zorgvuldig getoetst worden aan de hierboven geformuleerde 'Preambule

op het kerkelijk standpunt inzake gebruik van Moderne Media'. Dit geldt ook voor de antwoorden op de vragen, die de praktische uitwerking rondom het gebruik daarvan met zich meebrengen.

Sinds 1997 zijn de volgende synodebesluiten hieromtrent genomen:

- **Synode 1997.** Vanwege het gevaar van zondige verleidingen is aansluiting op open Internet censurabel. De tekst van de kanselboodschap is dan: *De synode besluit de aansluiting van de computer op het computernet Internet in gezinnen en voor privédoeleinden censurabel te stellen, aangezien de bezwaren tegen televisie grotendeels in minstens gelijke mate ook gelden voor het op Internet geboden amusement. Ten overvloede wordt ook ernstig gewaarschuwd tegen het gebruik van de computer voor allerlei vermaak, zoals spelletjes, video en dergelijke.*
- **Synode 2001.** De Synode aanvaardt de aanbevelingen van de Commissie Internet. Gesloten internet (*d.w.z. toegang tot vooraf bepaalde gegevens/inhoud*) is niet censurabel, voor zakelijk gebruik toegestaan maar wordt vooralsnog privé en zakelijk ontraden, evenals e-mail.
- **Synode 2007.** Herformulering kerkelijk standpunt, incl. toelichting: *vanwege de zondige verleidingen en nutteloze tijdsbesteding is uit zorg voor onze gemeenten de aansluiting van media - zoals computers en mobiele telefoons - op open Internet censurabel. Voor onvermijdbaar gebruik van Internet (zakelijk en voor studie) dient gekozen te worden voor gesloten Internet (de enige beschikbare mogelijkheid hiervoor is momenteel Kliksafe Basis en Plus). Indien gesloten Internet niet toereikend is, dient gekozen te worden voor gefilterd Internet en dan wel met het filter dat de beste bescherming biedt tegen ongewenste sites (momenteel is dat Kliksafe Pro).*

Voor privédoeleinden wordt in het algemeen gebruik van Internet dringend ontraden. Om te kunnen beschikken over e-mail of internetbankieren is een abonnement dat hoofdzakelijk deze faciliteiten biedt, de aangewezen vorm (momenteel is dat Kliksafe Basis).

Ook wordt ernstig vermaand tegen het gebruik van media voor allerlei vermaak, zoals spelletjes, videofilms en dergelijke.

- **Synode 2010.** Gebruik van Internet dient zich te beperken tot datgene wat nuttig en nodig is voor studie, beroep of deelname aan het maatschappelijk verkeer. In die gevallen waar een ruimer filter dan Kliksafe niet noodzakelijk is kan de weg van de kerkelijke behandeling worden gevolgd.
- **Synode 2011.** Gebruik van internet door aan de synode rapporterende organisaties wordt -met de nodige terughoudendheid- van een positief advies voorzien. Daarom kan ingestemd worden met het gebruik van Digibron door De Wachter Sions en het gebruik van een website door kerkelijke instellingen die deel uitmaken van het kerkverband of waarin het kerkverband is vertegenwoordigd. De reeds ingenomen kerkelijke standpunten worden nader doordacht.
- **Synode 2013.** Bewustwording, gewetensvorming en het hebben van goede internet filtering zijn belangrijke aandachtspunten en activiteiten op dit gebied verdienen daarom de nodige steun van de Synode.
(Synode 2013)

Website kerkverband i.v.m. ANBI-voorschriften

De Synode bekrachtigt het besluit van het Deputaatschap Algemene kerkelijke zaken om een eigen website (www.gergeminnederland.nl) te gebruiken ter voldoening aan de wettelijk voorgeschreven publicatieplicht in het kader van de ANBI-wetgeving.

(Synode 2014)

Kerktelefoon bij bijzondere diensten

Kan er een eenduidig beleid afgesproken worden t.a.v. het gebruik van kerkteléfono voor kerkdiensten die het gehele kerkverband aangaan, zoals bevestiging van predikanten, bidstond voor de synode. Er wordt nu verschillend mee omgegaan.

Om te voorkomen dat de opkomst tijdens dergelijke diensten gaat teruglopen, wordt besloten om bij de synodepreek de bestaande praktijk te handhaven, namelijk alleen uitzending via de kerkteléfono van de gemeente te Barneveld en die van Huize Winterdijk.

(Synode 2010)

Kerktelefoon bij bijzondere diensten

Op de synode van 2016 is de volgende mededeling gedaan namens het deputaatschap Akz: Bij bijzondere diensten van bevestiging en intrede

van een predikant wordt de mogelijkheid geboden van meeluisteren via de kerktelefoon. Uiteraard als de betreffende kerkenraad dit wil. Bij de bidstond voor de synode wordt de bestaande praktijk gehandhaafd. Er kan uitsluitend worden meegeluisterd door Huize Winterdijk, gelet op de reeds jaren bestaande praktijk. Dit laatste geldt als eerder verworven rechten. Verdere uitbreiding wordt niet gewenst geacht. Enerzijds om te voorkomen dat de belangstelling voor de bidstond afneemt. Anderzijds omdat de gehouden preek volledig in De Wachter Sions wordt gepubliceerd.

(Synode 2016)

Predikantenopleiding/curatorium

Proponeren

In overeenstemming met het voorstel van het curatorium wordt vastgesteld dat, wanneer iemand door het curatorium zal worden toegelaten tot de studie voor dienaar des Woords, hij nog niet in de gemeenten zal mogen proponeren. Hij zal dat pas mogen doen indien hij, na ongeveer een jaar studie, is onderzocht door de Particuliere Synode.

(Synode 1960)

Proefpredicatie bij classisexamen

Classis West verzoekt om een uitspraak te doen op de vraag of bij het examen van de kandidaten voor de Classis een proefpredicatie gedaan moet worden.

Aangezien de kandidaten tijdens hun studie in alle gemeenten een keer voorgaan, acht de Synode het feitelijk niet nodig bij het examen voor de Classis een proefpredicatie te vragen. Overigens wordt het in de vrijheid van de Classis gelaten naar goeddunken te handelen.

(Synode 1964)

Attest niet-leden

Classis Oost verzoekt te bepalen dat aan niet-leden onzer gemeenten geen toegang verleend wordt tot het curatorium zonder attest van een Classis of de Synode. Besloten wordt dat in het vervolg in zo'n geval aanmelding bij een vacante gemeente kan plaatsvinden en dat alsdan de consulent mede zal vergaderen met de kerkenraad voor het verlenen van

een attest voor het curatorium. Wanneer echter iemand reeds in de volle bediening des Woords staande, over wenst te komen, dient hij zich op de vergadering der classis te vervoegen.

(Synode 1970)

Studieduur

Er wordt een voorstel aangenomen dat er in principe een langere studietijd zal zijn, bijv. 3 jaar, en men eerst bijv. 1 jaar voorganger wordt in een gemeente alvorens bevestigd te worden. De juiste omschrijving zal later volgen.

(Synode 1981)

Studieduur en mentoraat

De Synode stemt in met de volgende voorstellen van het curatorium.

1. De reeds in 1981 genomen beslissing om de studieduur voortaan op drie jaar te stellen wordt uitgevoerd.
2. De beslissing van het curatorium tot invoering van een mentoraat voor beginnende predikanten.

(Synode 2009)

Beginnend predikant / kerkvisitator / beroepen van leraars

Op voorstel van het curatorium worden de volgende voorstellen aangenomen:

1. De classes dringend te adviseren in ieder geval de beginnende predikanten te ontheffen van hun taak als kerkvisitator. Tevens de classes in overweging te geven dat er per classis vier kerkvisitatoren zijn, waaronder een financieel deskundige en een notulist.
2. Met wijziging in zoverre van de synode-uitspraak van 25 en 26 mei 1910 als gedragslijn te aanvaarden dat een predikant niet eerder kan worden beroepen dan minimaal twee jaar na zijn intrede in een gemeente. Voor een predikant die in zijn eerste standplaats werkzaam is, bedraagt deze termijn drie jaar

(Synode 2011)

Beroepbaarstelling

Op de synode van 2016 is de volgende mededeling gedaan namens het curatorium: Het is al jaren gebruikelijk de beroepbaarstelling van een kandidaat te laten ingaan op de dag na de synodevergadering. Formeel is echter geen toestemming van de synode nodig voor het beroepbaar

stellen van een kandidaat. De bevoegdheid hiertoe berust uitsluitend bij het curatorium. Om die reden heeft het curatorium besloten om de datum van beroepbaarstelling voortaan niet meer te koppelen aan de datum van de synodevergadering, maar deze op een eerder moment te laten ingaan.

(Synode 2016)

Predicaties (lezen/opnemen)

Lezen predicaties van predikanten buiten kerkverband

Naar aanleiding van een oordeel van de Classis Oost spreekt de Synode zich overeenkomstig uit dat er geen andere preken behoren voorgelezen te worden dan van bekende oudvaders, verder van leraren der Gereformeerde Gemeenten, die voor de scheuring van 1953 zijn overleden, en leraren, die tot ons eigen kerkverband behoren.

(Synode 1977)

Classis Oost: Op een vroegere Synode is een besluit genomen om in onze gemeenten geen predicaties te lezen van predikanten van buiten het eigen kerkverband. Gezien de praktijk in de gemeenten en de vragen vanuit de overzeese gemeenten is de vraag gesteld of dit besluit gehandhaafd moet worden.

De preses verwijst naar het vorige besluit, en overigens de te lezen predicaties over te laten aan de verantwoordelijkheid van de kerkenraden. Vervolgens is het de taak van de kerkvisitatoren om toe te zien welke predicaties gelezen worden.

(Synode 2002)

Opnemen preken/toespraken

Naar aanleiding van een punt van de Classis Oost betreffende bezwaar aangaande het opnemen van preken en toespraken bij begrafenissen op een bandrecorder, spreekt de Synode haar afkeuring uit over het ongevraagd opnemen op een band tijdens een kerkdienst van een predicatie en het gebed.

Het betreft ook het opnemen van door de kerktelefoon beluisterde preken. Vooraf dient goedkeuring van de predikant of de kerkenraad verkregen te worden. De kerkenraden wordt geadviseerd bij het plaatsen van kerktelefoons voorzichtigheid te betrachten en de gebruiker ervan

schriftelijk te laten verklaren geen predicaties op de band te zullen opnemen.

(Synode 1977)

Preekbeurten voor specifieke doelen

Voorgaan niet tot kerkverband behorende leraars

Classis Oost vraagt: Hoe oordeelt de Synode over het feit dat in sommige gemeenten leraars optreden, die niet tot het kerkverband behoren?

De vergadering is van oordeel dat dit een enkele keer kan worden toegestaan, maar dan uitsluitend indien deze leraars voor bepaalde doeleinden spreken (dus geen gewone kerkdienst houden). De Synode dringt er sterk op aan dat de kerkenraden deze bepaling in acht zullen nemen en nauwkeurig toezien dat predikanten buiten het kerkverband ook inderdaad bij het onderwerp blijven waarvoor het kerkgebouw ter beschikking gesteld wordt (MBuma, Statenvertaling, SGP, e.d.).

(Synode 1969)

Spreekbeurten Mbuma-zending

De Classis Oost is bezwaard vanwege het grote aantal spreekbeurten dat in onze gemeenten vervuld wordt voor de Mbuma-zending, alsmede wegens het adverteren hiervoor in ons kerkelijk blad.

Er wordt overeengekomen dat bijvoorbeeld eenmaal per jaar onze eigen leraars in het vervolg de plaatselijke of streekbijeenkomsten zullen leiden, waarbij geen leraars buiten ons verband zullen voorgaan.

(Synode 1971)

Spreekbeurten GBS/Mbuma

Tijdens de laatste samenspreking met het Deputaatschap Kerkelijke Eenheid van de Ger. Gem., is onder meer gesproken over het voorgaan in diensten voor de GBS, Mbuma en dergelijke door predikanten van buiten het eigen kerkverband. Regelmatig komt het voor dat die predikanten tijdens deze diensten ook votum en zegen uitspreken. De vertegenwoordigers van beide kerken zijn het erover eens dat dit moet worden afgewezen als zijnde onordelijk en niet kerkrechtelijk. Er is afgesproken om hiervoor aandacht te vragen op de synodevergaderingen van de beide kerkverbanden. Aan de synode

wordt daarom voorgesteld eraan vast te houden dat dit niet is toegestaan, ook al staat de dienst onder leiding van de kerkenraad.

(Synode 2016)

Sacramenten

Kleinkind ten doop houden

Op de vraag van één der gemeenten of, bij nalatigheid van de ouders, de grootmoeder, die lidmate van die gemeente is, haar kleinkind mag laten dopen, wordt ontkennend geantwoord, daar er in deze geen waarborg is voor de opvoeding van dat kind.

(Classis 22 okt. 1953)

Doop door geschorst geweest zijnde predikant

Terneuzen vraagt: Moeten kinderen van een gezin uit een andere kerkgroep, die door een leraar zijn gedoopt, die is geschorst, doch dit niet heeft aanvaard, door de wereldlijke rechter is veroordeeld en deze straf heeft ondergaan, doch daarna gewoon is doorgegaan met prediken en het bedienen der sacramenten, als wettig gedoopte kinderen worden erkend? Of moeten deze kinderen, bij overkomst van dat gezin tot de gemeente, herdoopt worden? Het antwoord luidt: Als zulk een leraar door eigen gemeente is gehandhaafd, zal de doop niet herhaald worden.

(Classis 16 mei 1956)

Doop en adoptie

Elst vraagt of aan een voorlopig of later definitief toegewezen voogdijraadkind, onder de jaren des onderscheids, de doop mag worden bediend. De pleegouders zijn leden der gemeente. Het kind is drie jaar oud en waarschijnlijk kan het nog wel drie jaar duren voor de toewijzing definitief wordt. Waar echter zonder die definitieve toewijzing geen redelijke waarborg voor goede opvoeding aanwezig is, hoewel de moeder wel gedoopt is, wordt geadviseerd op die toewijzing te wachten.

(Classis 13 mei 1959)

Naar aanleiding van het rapport 'Doop en adoptie' besluit de Synode: Dat de kinderdoop alleen bediend kan worden aan kinderen die op de erve des verbonds geboren zijn. Dat betekent dat leden, die een kind geadopteerd hebben, dat kind alleen kunnen laten dopen, wanneer tenminste een van de ouders of grootouders van dat kind gedoopt is.

Ten aanzien van de erkenning van de doop bediend buiten eigen kerkverband wordt besloten niet lichtvaardig tot herdoop over te gaan. Wel dient de doop uiteraard bediend te zijn in de naam van de Drie-enige God door een in zijn kring wettig erkend ambtsdrager.

(Synode 1975)

N.a.v. een brief betreffende de bediening van de Heilige Doop aan een adoptief kind wordt besloten het bij het vorige besluit te houden, namelijk pas te dopen op volwassen leeftijd, tenzij duidelijk is dat het kind uit christenouders geboren is.

(Synode 1980)

Het unanieme advies van de commissie aan de Synode is om in deze zaak vast te houden aan het besluit van de Dordtse Synode van 1618 en 1619 en geadopteerde kinderen uit de heidenen pas te dopen nadat ze onderwijs hebben ontvangen en volwassen geworden zijn. Overigens betekent dit niet dat de kerkelijke gemeente geen zorg moet hebben voor de ongedoopte, geadopteerde kinderen; de verantwoordelijkheid om ook deze kinderen te onderwijzen en ambtelijke zorg aan hen te besteden dient getrouw waargenomen te worden.

(Synode 2008)

Het rapport van de commissie 'Doop en adoptie' is reeds aan de orde geweest tijdens de Synode van 2008. Toen is besloten het rapport opnieuw te bespreken in de verschillende classes, opdat kerkenraden voldoende gelegenheid zouden krijgen te reageren op dit rapport. Inmiddels is het rapport tijdens de verschillende classisvergaderingen aan de orde geweest. Kerkenraden hebben bovendien schriftelijke antwoorden op hun vragen ontvangen van de commissie voornoemd. Na bespreking stelt de Synode het voorliggende rapport 'Doop en adoptie' vast met twee stemmen tegen.

Verder besluit de Synode een brochure uit te geven met daarin de rapporten van 1975 en 2008 aangevuld met artikelen van de heer L.M.P. Scholten uit DWS over dit onderwerp. Geadviseerd wordt deze brochure te verstrekken aan belijdeniscatechisanten.

(Synode 2009)

Heilige Doop en soberheid

Naar aanleiding van een vraag van de Classis Oost om bij de bediening van de Heilige Doop alle soberheid te betrachten en de gemeente niet te doen staan bij het zingen van een Psalmvers na de doop, zoals in sommige gemeenten nog wel gebruikelijk is, neemt de Synode deze gedachte over.

(Synode 1983)

Heilig Avondmaal: deelname niet-leden plaatselijke gemeente

De Classis Oost vraagt aandacht voor het toelaten van personen aan de bediening van het Heilig Avondmaal die onbekend zijn bij de kerkenraad van de plaatselijke gemeenten.

Besloten wordt dienaangaande dat in alle gemeenten bij het begin van de dienst door de voorlezer eerst de volgende bekendmaking zal worden gedaan: "In verband met het houden van het Heilig Avondmaal wordt vooraf bekendgemaakt dat personen van buiten de gemeente de toestemming van de kerkenraad moeten hebben om aan de bediening deel te kunnen nemen". Ook wordt afgesproken dat door de tafelwacht aan desondanks naderende, onbekende personen zal worden gevraagd of ze lid zijn van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland en of ze niet onder censuur staan. Bij een gunstig antwoord op beide vragen zullen ze niet worden geweerd.

(Synode 2001)

Wereldgelijkvormigheid

Kanselboodschap

In verband met de wereldgelijkvormigheid wordt een kanselboodschap opgesteld, die zal worden gedrukt en in alle gemeenten voorgelezen.

(Classis 22 okt. 1953)

Classis West verzoekt te bevorderen dat de aandacht in de gemeenten opnieuw gevestigd wordt op de eerder genomen besluiten en adviezen, inzake het weren van wereldgelijkvormigheid op het gebied van kleding, haardracht en dergelijke, inzonderheid bij gelegenheden als belijdenis, huwelijk en doop.

Er wordt besloten dat wederom een kanselboodschap zal worden opgesteld welke wat strekking en inhoud betreft overeen komt met die

welke in 1953 (kort na de scheuring) in alle gemeenten is voorgelezen. Verder wordt het advies gegeven zo nodig handelend op te treden tegen degenen die weigeren zich te onderwerpen en de kerkelijke tucht toe te passen, daar anders te vrezen is dat de wereld de overhand zal krijgen en God met Zijn Geest meer en meer zal gaan wijken.

(Synode 1970)

De wereldgelijkvormigheid is niet alleen bij huwelijkssluitingen, doch deze dringt steeds verder door in velerlei vormen. Vijftien jaar is het geleden dat er een kanselboodschap is afgegeven in de gemeenten. Er wordt besloten wederom een kanselboodschap op te stellen en deze straks aan de gemeenten voor te houden.

(Synode 1984)

Kort haar en catechisatie

Haamstede vraagt: Wat denkt de vergadering er van om kinderen, die afgeknipt haar hebben, niet toe te laten op de catechisatie?

Tot openbare belijdenis, huwelijk en doop worden de zulken niet toegelaten, overeenkomstig de in 1927 vastgestelde bepalingen ten opzichte van jeugdige, vrouwelijke leden die zich kleden naar de mode van de tijd en het haar afknippen, die zullen worden aangehouden, doch van de catechisatie worden ze niet geweerd, maar ernstig vermaand en aangedrongen het haar te laten groeien.

(Classis 16 mei 1956)

Kleding/haardracht

Hedel vraagt over het dragen van mannenkleden door vrouwen, alsook over kort haar van vrouwelijke lidmaten. Dit moet door de kerkenraad worden verboden.

(Classis 10 okt. 1956)

Kort haar vrouwen/baarden en snorren mannen

De Classis Oost vraagt er nadrukkelijk op toe te zien dat er geen attestaties aanvaard worden van leden, die zich niet overeenkomstig Gods Woord en de eenvoudigheid die in onze gemeenten wordt voorgestaan, gedragen, bijvoorbeeld het dragen van kort haar bij

vrouwen en snorren en baarden bij mannen. Ook deze te weigeren op de belijdeniscatechisatie, om alzo de verregaande wereldgelijkvormigheid tegen te gaan.

Alle afgevaardigden zijn er van overtuigd dat alles gedaan dient te worden om de wereldgelijkvormigheid in onze gemeenten te weren. Kort haar bij vrouwen en lang haar bij mannen is in strijd met Gods Woord. Bij belijdenis afleggen en kinderen ten doop houden dient nauwlettend te worden toegezien dat de betrokkenen zich hieraan onderwerpen en zo niet dan kan men dezulken beter weren dan de zonde door de vingers zien. Van het dragen van een snor of baard door een man kan niet gezegd worden dat zulks in Gods Woord direct verboden wordt. Wel worden we in de Schrift steeds gewaarschuwd dezer wereld niet gelijkvormig te zijn en ook geen aanstoot te geven in de gemeente Gods (Rom. 12:2, Fil. 1:10). Het is in het algemeen voor ieder duidelijk dat de invoering van de lange onverzorgde haardracht, baarden en snorren, een naoorlogs verschijnsel is, waarmee vooral oproerige jongelui uiting geven aan hun verzet tegen de bestaande orde en vooral tegen de normen die Gods Woord aangeeft. Begrijpelijkerwijs hebben onze gemeenten in 't begin de allures van deze tijdgeest afgewezen. Hoewel er ook nu nog een zeer groot aantal mannen is dat geen baard of snor draagt is het de laatste jaren toch geen uitzondering meer als iemand het wel doet; men zou het langzamerhand als een 'modeverschijnsel' kunnen beschouwen. Velen dragen een verzorgde baard, zonder dat daaraan de gedachte aan revolutionaire of anarchistische bewegingen gewekt behoeft te worden. Uit de meningen die de afgevaardigden naar voren brachten was te constateren dat in onze kringen bedoelde mode toch nog altijd gezien wordt als een bepaalde 'uiting van wereldgelijkvormigheid', zodat geconcludeerd werd dat het ergernis zou wekken wanneer onze mensen daaraan zouden meedoen. De Synode komt dan ook tot de slotsom dat men in onze tijd (de nadruk valt dus op de tijd waarin we leven met de daarmee samenhangende verschijnselen) geen baard of snor heeft te dragen, omdat men er min of meer mee te kennen geeft dat men niet bereid is alle middelen aan te wenden om de eenvoud te betrachten, die de gemeenten hebben voor te staan. Daarom acht de Synode het gewenst op grond van wereldgelijkvormigheid hiertegen te vermanen en bij belijdeniscatechisanten en doop te handelen, zoals door de Classis Oost is voorgesteld.

(Synode 1979; door de Synode 1995 is deze uitspraak bevestigd)

Wereldgelijkvormigheid algemeen

Naar aanleiding van een vraag van de Classis West hoe de opdringende wereldgelijkvormigheid tegen te gaan, spreekt de Synode zich aldus uit: De Synode spreekt haar ernstige verontrusting uit over de voortschrijdende wereldgelijkvormigheid, die zich al meer en meer openbaart onder ons kerkvolk, en dat in verschillende uitingsvormen, zoals wordt waargenomen in kleding, haardracht, zowel bij het mannelijke als bij het vrouwelijke geslacht, maar ook in zoveel andere, niet bij namen te noemen.

De Synode dringt er bij de ambtsdragers op aan om toch de hand te blijven houden aan vroeger genomen besluiten betreffende een stemmig verschijnen voor het aangezicht des Heeren bij kerkelijke plechtigheden, zoals het bedienen van de Heilige Doop, het doen van openbare belijdenis en huwelijksbevestiging.

In het opgaan naar Gods huis dient men zich behoorlijk en eerbaar te kleden, onnodig gebruik van vervoermiddelen op Gods dag achterwege te laten, en in het zich stellen onder het Woord behoren ons gedrag en houding een eerbiedige te zijn.

Uiteraard ligt een groot deel der verantwoordelijkheid in een opgroeiend gezin bij de ouders, een verantwoordelijkheid die men met een eed bij de bediening van de Heilige Doop voor Gods aangezicht heeft bevestigd. Zo kan en moet toch gesteld worden dat het onze roeping is, niet alleen ons zaad op te voeden en te onderwijzen tot het dóór komen van de tijd, doch vooral en veelmeer bij de voortduur hen te wijzen op datgene wat onmisbaar is op weg en reis naar de eeuwigheid.

Hoe groot is ons aller schuld, en niemand onzer gaat vrijuit. Hoe duidelijk laten we in een slordige levenswandel zien, dat we miskennen wat de Heere ons tot hiertoe nog heeft geschonken en gelaten. Daarom mochten we de roepstemmen en waarschuwingen welke tot ons komen in de ernstvolle tijden die we beleven, niet naast ons neerleggen en ook, en juist vanuit het gezin de jeugd doordringen van de noodzakelijkheid om alle wereldgelijkvormigheid als een heilloos pad te mijden, wijl ze Gods toorn over ons brengt en van Zijn gunst verstoken doet zijn.

Zo zouden we elkaar nog tot een hand en voet kunnen zijn en zal de taak van leraars en ambtsdragers niet onnodig worden verzwaard. Onder inwachting van de zegen des Heeren zou zo de tijdgeest en alle daaruit volgende uitwassen nog kunnen worden teruggedrongen, waarbij wij allen, hoofd voor hoofd, ons mochten herinneren hetgeen wij eenmaal in belijdenis en bij de Heilige Doop de Heere hebben beloofd, zowel voor onszelf alsook in de opvoeding onzer kinderen.

En al is het, dat in de natuur nog mag worden waargenomen, dat de Heere het oordeel nog een ogenblik tempert, evenwel keert Zijn toorn zich niet af, maar Zijn hand is nog uitgestrekt. Wij mochten tezamen in de schuld gebracht worden voor Zijn aangezicht, met het aan ons toebetrouwde zaad, opdat Hij Zijn verbondstrouw aan het late nageslacht nog zou willen openbaren, tot Zijn eer en onzer zielen eeuwige behoudenis.

(Synode 1983)

Wereldgelijkvormigheid en huwelijksbevestiging

Classis Zuid vraagt een bespreking ter Synode om bij het bevestigen van huwelijken, zoveel als mogelijk is, de wereldgelijkvormigheid te weren, ook wat de verdere kerkbezoekers en -bezoeksters betreft (o.m. hoofddekse) en hierin als gemeenten één lijn te trekken.

Wereldgelijkvormigheid en kerkelijke plechtigheden

De Particuliere Synode van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, in vergadering bijeen op 20 juni 1990, dringt er bij de kerkenraden krachtig op aan, het reeds eerder aangenomen standpunt betreffende kleding en haartooi bij kerkelijke plechtigheden zoals de bediening van de Heilige Doop, openbare belijdenis en bevestiging van huwelijken, onverkort te handhaven, omdat te vrezen is, dat in de doorwerking van de wereldgelijkvormigheid op dit gebied te meer 's Heeren ongenoegen daarover zich zou openbaren en er ook in sommige gevallen onaangename beslissingen zouden moeten worden genomen, die niet zouden genomen behoeven te worden, indien men zich in overeenstemming met Gods Woord eerbaar en stemmig tot zulk een plechtigheid had begeven.

(Synode 1990)

Diversen

Oefenaars

Breukelen vraagt een weg te openen voor oefenaars om voortaan op zondagen een stichtelijk woord te kunnen spreken. De vergadering kan echter zulks niet bevorderen, daar iemand zonder wettige roeping niet kan worden toegelaten en wanneer wel geroepen, kan hij ook leraar worden.

(Classis 13 mei 1954)

Seksen kuikens, enz.

Ederveen vraagt het oordeel van de vergadering over het seksen van kuikens en het afmaken van pasgeboren haantjes. Uit de bespreking, waarbij o.a. genoemd wordt de behandeling van vis en wel bijzonder van garnalen, blijkt dat geen rechtstreekse veroordeling daarvan in de Heilige Schrift is te vinden. Het wordt daarom aan de consciëntie der betrokkenen overgelaten. Wreedheid is echter altijd te veroordelen.

(Classis 13 mei 1954)

Auto op zondag

Hedel vraagt hoe te handelen t.o.v. het rijden met auto des zondags naar de kerk, waartegen de kerkenraad bezwaar heeft. Hierop wordt geantwoord dat de kerkenraad dit kan verbieden, in verband met de plaatselijke omstandigheid.

(Classis 10 okt. 1956)

Toestemming vader opvragen doopbewijs

Elspeet vraagt hoe te handelen met een vader, die zijn minderjarige dochter schriftelijk toestemming gaf om doopbewijs op te vragen om naar een ander kerkverband over te gaan. De Classis adviseert deze vader daarover te vermanen.

(Classis 15 mei 1957)

Werken bij de gezondheidsdienst

Ederveen vraagt het oordeel van de Classis aangaande een lid der gemeente, dat vrijwillig werkt aan de gezondheidsdienst voor dieren. Waar de werkzaamheden van die dienst strijdig zijn tegen Gods Woord, wordt geadviseerd bedoeld lid gestreng te vermanen.

(Classis 13 mei 1959)

Zending

De Classis West van oordeel zijnde dat de roeping ten aanzien van de zending levendig dient te zijn, verzoekt te onderzoeken of de mogelijkheid voor onze gemeenten aanwezig is daadwerkelijk aan de zending te doen.

De vergadering deelt het gevoel van de Classis West inzake de roeping ten opzichte van de zending, doch is van oordeel dat onder de huidige omstandigheden, de middelen ontbreken daadwerkelijk aan de zending te doen.

(Synode 1960)

GBS

De vergadering komt tot de conclusie dat het werk van de Stichting tot behoud van de Statenvertaling aanbevolen kan worden, maar wijst er tevens op dat deze Stichting onze steun kan hebben, zolang en voor zover zij zich beperkt tot haar eigenlijke doel, zoals die in haar naam ligt uitgedrukt, dus: 'handhaving der Statenvertaling'.

(Synode 1967)

Zelfstandig wonen jonge, ongehuwde mensen

Betreffende het zonder geldige reden betrekken van een zelfstandige woning door ongehuwde jonge mensen, zowel leden als doopleden, spreekt de Synode uit dat er als Synode nauwelijks iets aan gedaan kan worden. De Synode wekt de kerkenraden op hier vermanend tegen op te treden en er de afkeuring over uit te spreken.

(Synode 1980)

Deelnemen aan beroepsopleiding bij de politie door leden of doopleden

De Generale Synode van 1949 heeft zich destijds naar aanleiding van een vraag van de Particuliere Synode West met nagenoeg dezelfde kwestie beziggehouden en heeft toen uitgesproken: dat, hoewel betreurende de zondagsontheiliging, het dienst doen bij de politie op zichzelf niet te veroordelen is, en het aan de consciëntie der betrokkenen wordt overgelaten en aan de onderwijzing van de kerkenraden aan de betrokkenen. De Synode spreekt nadrukkelijk uit van deze lijn niet af te willen wijken. Wel moet worden erkend, dat de tijd sinds de uitspraak van

de Generale Synode van 1949 zeer veranderd is. Het dienstdoen ook bij de politie, wordt steeds moeilijker, waarom wel gewaarschuwd zal moeten worden voor de consequenties van het vrijwillig volgen van de politieopleiding.

De Synode kwam tot de volgende conclusie: De Synode erkent dat de politie er moet zijn en dat de overheid Gods dienaars dient te zijn; doch geeft, in verband met het onmogelijk samen kunnen gaan van de verbondenheid aan Gods Woord en de dikwijls te verrichten politiediensten, in ernstige overweging om in deze tijd de opleiding voor politie te vermijden.

(Synode 1982)

Doven

N.a.v. vraag van de Classis West om iets te doen voor de doven in onze gemeenten. Gedacht moet worden aan bijvoorbeeld enkele contactbijeenkomsten per jaar waarin de band van onderlinge saamhorigheid wordt versterkt en ook aandacht kan gegeven worden aan mogelijk levende vragen en problemen.

(Synode 1987)

Criteria bij aan-/uitbesteding van werken door derden

Vanuit de Classis West is er een voorstel om te komen tot richtlijnen voor de aan- of uitbesteding van werkzaamheden die onder verantwoordelijkheid van de door de Synode benoemde besturen of deputaatschappen plaatsvinden. Deze Classis zou graag zien dat bedrijven die zonder erkende noodzaak zondagsarbeid verrichten, hierbij worden uitgesloten. Dit kan worden geregeld door een bepaling in het bestek te vermelden of als clause in het aanbestedingstraject mee te nemen, waarin staat dat bedrijven verklaren dat ze zonder erkende noodzaak geen zondagsarbeid waar dan ook willen verrichten.

De voorzitter vraagt zich af of er een noodzaak is dat de Synode hiervoor richtlijnen formuleert. Het lijkt hem vanzelfsprekend dat de verschillende besturen en deputaatschappen hier zelf alert op zijn en daarvoor richtlijnen formuleren. De Synode onderschrijft deze zienswijze.

(Synode 2010)

Statenvertaling

De Synode spreekt zich nadrukkelijk uit voor de handhaving en het gebruik van de Statenvertaling en daarmee afstand te nemen van HSV.
(Synode 2011)

Psychosociale hulp

De Synode heeft kennisgenomen van de onduidelijkheid bij kerkenraden aangaande bekostiging van psychosociale hulp en stemt in met het voorstel van het DPH om door het Ds. G.H. Kerstenonderwijscentrum een sociale kaart voor onze gemeenten te laten opstellen die jaarlijks geactualiseerd wordt. De kosten voor het opstellen en actueel houden van deze kaart worden vergoed door het DPH. Verder adviseert de Synode aan kerkenraden het volgende. Kerkenraden kunnen aan de hand van die kaart via hun kerkbladen, mondeling of anderszins voorlichting geven aan de leden van de gemeente bij welke instelling bij voorkeur hulp gezocht kan worden. Bovendien wordt het volgende kenbaar gemaakt aan de leden. Als er door leden van de gemeente hulp gezocht wordt bij een andere instelling dan die genoemd wordt op de sociale kaart en ze denken dat ze voor bekostiging van de hulp een beroep zullen moeten doen op de kerkenraad, wordt aan de desbetreffende leden dringend verzocht hun kerkenraad daar dan vooraf mededeling van te doen. Kerkenraden kunnen in voorkomende gevallen deskundigen raadplegen met de vraag of de hulp wat betreft de identiteit, de kwaliteit, en de prijs verantwoord is. Daartoe moeten deskundigen worden geselecteerd door het te vormen platform van zorginstellingen van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland. Deze deskundigen worden aangezocht en voor hun diensten bekostigd door het DPH.

(Synode 2011)

Leeruitspraken 1931

Uittreksel Handelingen Generale Synode van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, gehouden 21 mei 1931 te Rotterdam.

Artikel 8

Genadeverbond

Alsnu is aan de orde art. 7 van de agenda. Dit art. behelst een belangrijke zaak. De Particuliere Synode van het Noorden wenst aan het oordeel der Generale Synode te onderwerpen de volgende uitspraken, waartoe zij kwam op haar vergadering van 21 febr. 1929:

(volgt opsomming van 6 punten).

Na 'een brede en aangename bespreking' verenigt de Synode zich met algemene stemmen met het zestal uitspraken en spreekt uit:

1. Dat het verbond der genade staat onder de beheersing van de uitverkiezing ter zaligheid, dat het wezen des verbonds daarom alleen geldt den uitverkorenen Gods en nooit gelden kan het natuurlijk zaad. Dat aard en wezen van verbond der verlossing en verbond der genade één zijn en niet twee. In wezen is het één verbond.
2. Dat de Heilige Schrift slechts spreekt van twee verbonden in betrekking tot des mensen eeuwige staat, n.l. het verbond der werken en het verbond der genade.
3. dat wat het wezen des verbonds betreft, de H. Schrift alleen spreekt van twee Hoofden; Adam hoofd van het verbond der werken, Christus Hoofd van het verbond der genade, volgens Rom. 5:12-19, 1 Cor. 15:22, enz.
4. Dat een verbond in zijn wezen twee partijen kent; dat gelijk God met Adam, als het vertegenwoordigend hoofd van al zijn zaad, het verbond der werken heeft opgericht, also met Christus, als het vertegenwoordigend Hoofd van al de Zijnen, het verbond der genade, terwijl het (subjectief) wordt opgericht, met de uitverkorenen, als zij door wedergeboorte en geloof in de tijd in dat verbond worden ingelijfd.
5. Dat het verbond der genade van God een bediening heeft ontvangen, een open-baringsvorm, die wisselde en die meerderen omvat dan de uitverkorenen Gods. Deze laatsten echter alleen zijn wezenlijk in het verbond begrepen.

6. Dat de verantwoordelijkheid van elk mens wortelt in de schepping. Geschapen naar Gods beeld, eist God van de gevallen mens Zijn beeld terug. En die verantwoordelijkheid is groter, naarmate God met hem bemoeienissen maakt. In het bijzonder wordt die verantwoordelijkheid groter door de ernstige aanbieding van Christus en de verbondsweldaden in het Evangelie, als blijkt uit vele plaatsen als Ezech. 33:11, 2 Cor. 5:20; Matth. 23:37; Luc. 10:13-15, Joh. 3:36, 5:40; Openb. 22:17, enz.

(Bovenstaande uitspraken zijn de geschiedenis ingegaan als de Leeruitspraak van 1931)

Leeruitspraak over de algemene genade

Uittreksel Handelingen van de voortgezette vergadering van de Generale Synode van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, gehouden te Utrecht, op 20 september 1945.

Algemene Genade

De Synode spreekt, na ernstige behandeling van hetgeen omtrent de Algemene Genade onder ons werd voorgestaan, uit:

Hoewel de Vader door Christus alle dingen regeert, is de Algemene genade niet vrucht van Christus' zoenverdienste, doch als behorend tot de voorzienigheid Gods, de betoning van de goedertierenheid, verdraagzaamheid, lankmoedigheid des Vaders, die Hij de mensen bewijst, opdat de verworpenen zowel als de uitverkorenen worden voortgebracht, onderhouden en geregeerd tot verheerlijking van Gods rechtvaardigheid en barmhartigheid naar Zijn soeverein welbehagen.

(weergegeven in de huidige spelling)

